

BUDAI VÁR — GELLÉRTHEGY — KRISZTINAVÁROS — TABÁN — VÍZIVÁROS

VÁRNEGYED

2025.
július
29. — **10**

18

A SZÁLAK AZ ÉLETEMBEN

Hirtling István színművész

VÉGE VAN A HANYAGSÁGNAK

Böröcz László
a fejlesztésekről

9

LOVAS JÁRŐRÖK A FLASZTEREN

Polgárőrök, rendőrök
közös a rendért

13

360 FOKOS PANORÁMA

Megcsodáltuk
a magasból a várost 28

EGÉSZ NYÁRON SZABAD A PÁLYA!

A CZAKÓ UTCAI SPORT- ÉS SZABADIDŐKÖZPONT
A NYÁRI HÓNAPOKBAN IS VÁRJA A SPORTOLNI VÁGYÓKAT!

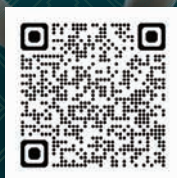
- FUTÓKÖR • TENISZPÁLYA •
- FÜVES ÉS MŰFÜVES LABDARÚGÓPÁLYA •
- KÜLTÉRI FITNESS • PINGPONG •
- ÖNTÖTT GUMIBORÍTÁSÚ MULTIFUNKCIÓS PÁLYA •
- RÖPLABDAPÁLYA • TOLLASLABDAPÁLYA •

Sporteszköz-bérlési lehetőség, öltözők, zárható szekrények

I. kerületi lakcímkártyával vagy érvényes lakásbérleti szerződéssel rendelkezők térítésmentesen vehetnek igénybe bizonyos szolgáltatásokat.

A sportközpontban csak bankkártyás fizetésre van lehetőség. A házirend betartása kötelező!

NYITVA TARTÁS:
HÉTFŐ – PÉNTEK: 6.30 – 22.30
SZOMBAT – VASÁRNAP: 8.00–20.00

Otthon lenni a kerületben

Nagytakarítást tartott a BKK a Déli pályaudvaron. Magasnyomású mosópisztollyal pásztázták végig a járólapokat, lépcsőket, át- és aluljárókat. Pár napra rá arrafelé vitt az utam, és a jobb napokat látott, Vasarely-műalkotással díszített nyitott kerengőben megszólított egy turista, hogy hol indulnak a vonatok. Útbaigazítottam, de aztán körülnéztem, hogy egy idegen mégis honnan tudná meg, hol indulnak a vonatok. Semmilyen útbaigazító tábla, erre utaló jelzésbe nem botlottam. Ezzel a két dologgal csak arra akartam rávilágítani, hogy hiába a takarítás, a tisztán tartás szélmalomharca, ha az épített környezetünk, a tér, amit minden nap használunk, nem „esik kézre”, nem felhasználóbarát.

Most tekintsünk el attól, hogy a Déli állapota egészen egyszerűen szegény, de legalábbis méltatlan Budapesthez, maradjunk mikroszinten. Mert az utcán járva megannyi más bosszantó apróság is szemünkbe tűnhet, például az egymástól szinte kilométerekre lévő hulladékgyűjtők, a zebrák hiánya, a bezárt, lezárt, használaton kívüli üzlethelyiségek kerület-szerte.

Biztos vagyok benne, hogy felelős vagyongazdálkodás mellett ezeken a dolgokon érzékelhető módon lehet javítani. Sőt, a közérzetjavításnál tovább is lehet, és Budavárnak tovább is kell mennie, fókuszban a rendfenn tartással, közösséget építő és erősítő kezdeményezésekkel, hogy a kerület még inkább otthonná váljon.

Kuthi Áron
főszerkesztő

4 KÖZMEGHALLGATÁS

Cél a rendezett, élhető kerület

7 MEGBECSÜLÉS

Átadták az idej
Simmelweis-díjat

8 BÖLCSŐDE

Új otthon nyílik
a kicsiknek

12 ANGYALKERT

Brunszvik Teréz alakját
színdarab kelti életre

15 AKCIÓBAN

Valutázó csalót
fogtak a Várban

21 MÁRAI 125

Sötét mesterség
a színdarabírás

24 CSERKÉSZEK

Népszerű a mozgalom
a Krisztinavárosban

26 IVÓKUTAK

Így hűsíthetjük
magunkat a kánikulában

30 PREVENCIÓ

A szűrésekre fókuszál
az egészségügyi szolgálat

34 OSTROM 80

A pokoli napok
krónikása, Skultéty Csaba

36 RITMUS

Táncházak
a Virág Benedek Házban

37 AUGUSZTUS 20.

Étel-ital és kultúra
Szent István napján

40 FEHÉR GALAMB

Az utolsó élő „hozzátartozó”,
Buchinger Panni emlékezik

46 PROGRAMAJÁNLÓ

Minden, ami kultúra:
ezt kínálja a MáraiKult

Szerkesztőségünk elköltözött!

Új címünk: 1013 Budapest, Krisztina krt. 73.

Következő lapszámunk szeptember 2-án jelenik meg.

beköszönő

tartalom

Cél a rendezett, élhető kerület

*A turistabuszoktól a toklász helyzetig:
közmeghallgatás Budaváron*

Tavaly októberi beiktatása óta második alkalommal tartott közmeghallgatást Böröcz László az I. kerületiek számára. A rendezvényen az előzetesen elküldött, valamint a helyszínen személyesen feltett kérdésekre válaszolt a polgármester. Cikkünkben a közérdeklődésre számot tartó, fontos témákat vesszük sorra.

Több mint négy órán tartó közmeghallgatás zajlott a Városházán június 26-án. Az előzetesen és ott a helyszínen feltett kérdések megválaszolását megelőzően Böröcz László polgármester a hivatalba lépése óta eltelt időszak munkájáról tartott beszámolót. Ennek fókuszában az önkormányzati működést észszerűsítő és a hivatali, eljárásrendbeli párhuzamosságokat felszámoló strukturális átalakítás állt. A 2024 októberében felállt új önkormányzati vezetés eltökélt célja a kerületi közrend megerősítése, a közterületek, parkok tisztaságának fenntartása, illetve olyan fejlesztések indítása, amelyek az elmúlt években elmaradtak - ezekről is szót ejtett a kerületvezető.

A helyi lakosok megannyi témában kérdeztek Böröcz Lászlótól. A polgármester még olyan ügyekre is reagált, illetve próbált megoldást felkínálni, akár személy egyeztetés lehetőségével is, amelyek nem feltétlenül tartoznak az önkormányzat kompetenciájába.

Fotó: Tóth Tibor

Páratlan panoráma a csigalépcső végén

Hosszú idő után újra megnyitott a Kapisztrán téren a Mária Magdolna-torony, immár a Budavári Önkormányzat üzemeltetésében. A középkori templom megmaradt gótikus tornya amellet, hogy önmagában is kortörténeti érték, olyan páratlan kilátópont is, mely boltíves ablakain keresztül körpanorámás áttekintést nyújt Budapestről. A torony a Halászbástyával együtt kombinált jeggyel is látogatható, az I. kerületiek ingyenesen léphetnek be. (A történelem évszázados viharait túlélő építészeti emlék történetéről, illetve turisztikai és kulturális jelentőségéről a 28-29. oldalakon írunk bővebben.)

AB

Visszakerülnek a zöldfelületek a kerülethez

A közmeghallgatáson kiemelt téma volt a kerületi zöldterületek állapota. Böröcz László beszámolt arról, hogy az I. kerület több park fenntartását 2026. január elsejétől átveszi a Fővárostól, hogy magasabb színvonalon gondozhassa azokat. A Fővárossal kötött megállapodás alapján az eddig általuk kezelt, de I. kerületi tulajdonban lévő zöldfelületek nagy része kerül át helyi kezelésbe. Ilyen például a Horváth-kert, mely szintén január elsejétől kerül vissza kerületi fenntartásba, ezek után kezdődhet a park felújítása.

Külön is szó esett a Vérmezőről, Budapest egyik legnagyobb budai parkjáról. Böröcz László jelezte, hogy az I. kerület kész átvenni, felújítani, kitakarítani és a továbbiakban tisztán tartani a Vérmezőt. Emlékeztetett: az előző vezetés még 200 millió forinttal támogatta a Vérmező tervezett fejlesztését, ám a főváros nem tartotta be a határidőket, a projekt pedig időközben leszűkült volna a park egy kis részére, pontosabban a Vagon Étterem közvetlen környezetének felújítására. Ez a fejlesztés alig több mint 5100 négyzetméteren valósult volna meg, amely a Vérmező 4,8 százaléka. A park állapota jelenleg nem kielégítő – takarítása és gondozása az elmúlt hónapokban már a kerület saját forrásaiból valósult meg. A polgármester hangsúlyozta: céljuk, hogy a Vérmező rendezett, 21. századi közparkká váljon, amit kerületi forrásból tudnának fejleszteni és fenntartani. Ennek érdekében tárgyalást kezdeményeznek a Fővárossal a terület átvételéről.

A zöldfelületek kapcsán felmerült a kutyás gazdikar régóta bosszantó toklász nevű gyomnövény problémája is. Egy hozzászóló elmondta: üdvözlí, hogy a Horváth-kertet ismét az I. kerület fogja fenntartani, így végre kevesebb lesz a toklász, és biztonságosabb a kutyák számára a park. Ugyanakkor aggodalmát fejezte ki, mivel a Tabánban – amelyet a Főváros kezel – továbbra is gondot fog okozni ez a növény. A hozzászóló a kutyákat veszélyeztető növény miatt már kénytelen a Tóth Árpád sétányra, illetve a Szentháromság térre „menekülni”. Javasolta, hogy a Tabán teljes területét, azaz a Kőműves lépcső utáni részt is vegyék kerületi gondozásba.

A polgármester megerősítette, hogy a kerületi parkok tisztántartása és növényzetének karbantartása elsődleges feladat, és ennek érdekében rendszeres takarítási akciókat szerveznek. Ugyancsak szóba került a Déli pályaudvar tözsomszedságában álló Hotel Mercure körüli zöldterületek áldatlan állapota. A közelben működik a Máltai Szeretetszolgálat hajléktalanszállója. A polgármester – aki saját bevallása szerint többször személyesen is szemetet szedett itt képviselőtársaival – elmondta, hogy a terület nagy része a szálloda tulajdona, így elsősorban az ő felelősségük lenne a rend fenntartása. Az önkormányzat ugyanakkor nem nézi tétlenül a helyzetet: Böröcz László jelezte, hogy egyez-

Fotók: Vadnai Szabolcs

tetést kezdeményez a hotellel és a segélyszervezettel a probléma megoldása érdekében.

Tiszta, biztonságos közterületek – több ember, modern eszközök

Kiemelt, visszatérő téma volt még a kerületi közrend és köztisztaság javítása. A polgármester beszámolt arról, hogy az önkormányzat új rendészeti biztost nevezett ki, és rendszeres közbiztonsági, valamint takarítási akciókat indított a problémás területeken. A polgármester határozott lépéseket ígért a hajléktalankérdés humánus rendezésére is, együttműködésben a karitatív szervezetekkel és a hatóságokkal. A közterületek tisztaságáért felelős munkatársak létszámát jelentősen bővítik: a köztisztasági dolgozók számát 30 főre emelik, a közterület-felügyelőket pedig 40 főre – utóbbiak létszáma ezzel megduplázódik. Ez azt jelenti, hogy több ember ügyel majd az utcák, terek rendjére és tisztaságára napi szinten. Emellett gépesítik a köztisztasági ágazatot is, azaz új takarító gépekkel, járművekkel növelik a takarítás hatékonyságát.

A biztonságos közterületek érdekében a kerület fejleszt a térfigyelő kamera-hálózatát, új zebrákat létesít

a gyalogosoknak és felfesti a parkolóhelyeket, hogy átláthatóbb legyen a közlekedés. Mindezek a lépések azt szolgálják, hogy Budavárban mindenki biztonságban érezhesse magát és büszke lehessen a tiszta utcákra.

Halad az önkormányzati lakások értékesítése

Többen érdeklődtek az önkormányzati ingatlanok elidegenítésének folyamatáról. Böröcz László ezzel kapcsolatban elmondta, hogy a törvénynek megfelelően az értékesítés folyamatosan zajlik. Arról is beszélt, hogy amennyire csak lehetett, gyorsították az ügyintézését, de sok elmaradás volt ezen a területen is, ráadásul ahogy az egyik felszólalásból is kitűnt, minden eset más és más. Például egy tucat épületnél csak tavasszal derült ki, hogy a Főváros is tulajdonos, így ez is tovább nehezítette a társasházzá alakítást, ami a lakások értékesítésnek legfontosabb előfeltétele.

A polgármester külön kiemelte, hogy a korábbi városvezetés idején ezek az ügyek átláthatatlanul, lassan, sokszor információ hiányában zajlottak, a lakók pedig gyakran nem is kaptak érdemi tájékoztatást arról, hol tart a folyamat. A közmeghallgatáson a lakáseladások kapcsán számos egyedi kérdés is felmerült, ezeket a városvezetés külön-külön megválaszolta.

A polgármester arra a kérdésre, hogy mikor terveznek lakáspályázatot kiírni, azt válaszolta, hogy a tervek szerint jövő tavasszal, ahol megfontolandó, hogy – a kerület előregedettségére tekintettel – megnyissák a lehetőségeket a nem kerületben lakó fiatal, kisgyermekes családok előtt is.

Cél a saját elektromos buszflotta

Visszatérő témák között szerepelt a Várba tartó és a Várnegyeden áthaladó turistabuszok problémája is. Böröcz László emlékeztette a jelenlévőket, hogy 2026. január 1-től a kerület saját hatáskörben adhat ki behajtási engedélyt a turistabuszok számára, ezt jelenleg még a Fővárosi Önkormányzat szabályozza.

A polgármester kijelentette: fokozatosan kiltják a nagy turistabuszokat a budai Várból. Az önkormányzat alternatív megoldáson dolgozik a turisták szállítására. A terv egy elektromos meghajtású buszokból álló, környezetbarát körjárat bevezetése, amely a nagy turistabuszokat kiváltaná. A környezetkímélő minibuszok nemcsak csökkentenék a Várnegyed forgalmi terhelését és levegőszennyezését, de bevételt is hoznának a kerületnek az üzemeltetésből.

Kiderült, hogy a Várfook utca és a Citadella esetében is szeretnék elérni, hogy csak önkormányzati engedéllyel lehessen behajtani és ezeket a részeket is bekötnék az elektromos busz körjárat állomásai közé.

A Dózsa György téri buszhelyzettel kapcsolatban Böröcz László jelezte, a terület fővárosi tulajdonban van, így jelenleg ők dönthetnek arról, hogy engedik-e

a turistabuszok parkolását. A polgármester elmondta, hogy már tavaly november 8-án jelezte a főpolgármesternek, hogy a Budavári Önkormányzat az elektromos körjárat bevezetését követően, meg szeretné szüntetni a téren való parkolást.

Átláthatóbb, gyorsabb önkormányzat: fókuszban a digitalizáció

A közmeghallgatás elején a polgármester hangsúlyozta, hogy hivatalba lépése óta nagy hangsúlyt fektetnek az önkormányzati működés ésszerűsítésére és felgyorsítására. Az elmúlt hónapokban átszervezték a Polgármesteri Hivatal működését, felszámolták a párhuzamosságokat, és folyamatban van az önkormányzati tulajdonú cégek összevonása is a hatékonyabb működés érdekében. Mindez hozzájárul ahhoz, hogy az ügyintézés gyorsabb és átláthatóbb legyen, csökkenjen a bürokrácia, és az önkormányzat valóban szolgáltatóként, ügyfélbarát módon tudjon működni. Emellett a pénzügyi területen is rendet tettek: felülvizsgálták a gyanús szerződéseket és megszüntették az előző vezetés felelőtlen, pazarló gyakorlatait, hogy a kerület forrásait felelősen használják fel.

Kiemelt cél a digitális önkormányzat megteremtése. Jelenleg sok hivatali ügy még papír alapon, személyes megjelenéssel intézhető csak, de ezen változtatni szeretnének. A polgármester bejelentette, hogy a ciklus végére (2029-re) minden ügyet elektronikusan is lehessen intézni Budavárban. Ennek érdekében folyamatban van a belső folyamatok digitalizálása, egy egységes, ügyfélbarát online ügyintézési felület fejlesztése, valamint egy kerületi mobilalkalmazás elindítása.

Ambrus-Balogh

Böröcz László polgármester, Dr. Molnár Zsuzsanna radiológus, Fazekas Csilla és Fodor Artur alpolgármesterek, valamint Bús Attiláné, az egészségügyi szolgálat gazdasági igazgatója | Fotó: Vadnai Szabolcs

Ők kapták idén a Semmelweis-díjat

Az I. kerület egészségügyi, illetve szociális ellátásban legalább öt éve kiemelkedő munkát végző munkatársak kaphatják meg a Budavári Semmelweis Ignác Díjat. Idén a díjban az egészségügyi területén végzett munkája elismeréseként **Dr. Molnár Zsuzsanna** radiológus és **Bús Attiláné**, az egészségügyi szolgálat gazdasági igazgatója részesült.

Semmelweis Ignác „kortársai, kollégái mindent megtettek, hogy a nyughatatlanul kutató orvost félreállítsák, ő azonban annál elszántabban ment előre. Megfigyelt, gondolkozott és kérdezett” – mondta Fazekas Csilla alpolgármester. Orvoslástörténeti munkásságának bemutatását követően arról beszélt, hogy az egészségügyben dolgozók munkájának terhe hatalmas, mely szellemi, lelki és fizikai erőt is kíván. Időhiánnyal, nehéz döntésekkel, mások fájdalmának befogadásával is szembesülnek. Dr. Bodroghelyi László, a Budavári Önkormányzat Egészségügyi Szolgáltató Központ leköszönt igazgatója Molnár Zsuzsannát nagy szakmai alázattal dolgozó, felkészült orvosként jellemezte, hozzátéve, hogy a zsúfolt előjegyzési listán mindig talál helyet a sürgős, indokolt vizsgálatra szorulóknak. Bús Attiláné 13 éve dolgozik az egészségügyi szolgálatnál, talpraesettsége és tudása nélkülözhetetlenné teszi őt a mindennapi működés és a hosszú távú stratégiai tervezés során, mert nem ismer lehetetlent. Bodroghelyi László megjegyezte róla, igazi gazdája a rendszernek.

Ezt követően Böröcz László polgármester méltatta a tisztségéről leköszönt Bodroghelyi Lászlót, aki már több mint 20 éve dolgozik a kerületiekért. „A Maros utcai szakrendelő mindig biztos pontnak számított főigazgató úr odafigyelésének és munkájának hála”.

Július 2-án a díjazottak mellett az egészségügyi és szociális területen dolgozókat is megünnepezték. Böröcz

László polgármester és a kerület alpolgármesterei oklevelet és virágkosarat adtak át a Budavári Önkormányzat Egészségügyi Szolgálatára részéről:

- ◆ Tibenszky Tímea asszisztensnek,
- ◆ dr. Tahy András nőgyógyász szakorvosnak,
- ◆ Nyári Tamás orthopéd szakorvosnak,
- ◆ Bicskei Balázs gyógytornásznak,
- ◆ Vízihányóné Valovics Violetta gyógytornásznak,
- ◆ Koós Andrea controllernek,
- ◆ Szénásiné dr. Nádor Ágnes Katalin reumatológus szakorvosnak,
- ◆ Fehér Gábor urológusnak,
- ◆ Lukács Imre háziorvosnak,
- ◆ Mocsári Gergely fogorvosnak,
- ◆ Ster Imréné Czifra Szilvia asszisztensnek,
- ◆ Zempléni Tibor aneszteziológus, urológus, háziorvosnak,
- ◆ Nagy Magdolna háziorvosi asszisztensnek,
- ◆ Somhegyi Norbert műszaki munkatársnak,
- ◆ Szatmári Mónika diszpécsernek.

A Budavári Szociális és Gyermekjóléti Szolgáltató Központ részéről:

- ◆ Farkas László jelzőrendszeres házi segítségnyújtás koordinátornak,
- ◆ Juhász Annamária családsegítőnek.

Az Egyesített Bölcsőde részéről:

- ◆ Sörös Katalin bölcsődei dajkának,
- ◆ Haraszi Rebeka kisgyermeknevelőnek,
- ◆ Kissné Lojek Erzsébet kisgyermeknevelőnek.

Az Észak-budai Szent János Centrumkórház Budapest és Pest Vármegyei Védőnői Szolgálat részéről:

- ◆ Kiss Bernadett védőnőnek,
- ◆ Kőszeghy Kata Julianna védőnőnek.

AB

Átadás előtt a Dezső utcai mini bölcsőde

Modern környezet fogadja a legkisebbeket szeptembertől

Fotó: Kuthi Áron

Európai Unió (RRF) és hazai forrásból gyönyörű környezetben, a Naphegyen épülhetett meg a Dezső utca 8. szám alatti mini bölcsőde, miután az önkormányzat 300 millió forintot nyert az uniós forrásokra kiírt „Bölcsődei nevelés fejlesztése” című állami pályázaton 2022-ben. **A beruházás összköltsége több mint 800 millió forint, amelyből 300 millió forintot tesz ki az állam által átadott támogatás.**

Az intézmény rövidesen, augusztus 18-án ünnepélyes keretek között nyílik meg, de a jelentkezés már korábban elindult. A villaépület a 2000-es években zeneiskolaként

működött, 2010-től pedig üresen állt. A használaton kívüli, de patinás épület megújítása során 3 mini bölcsődei szobát alakítottak ki. Ez a gyakorlatban egy 24 férőhelyes új bölcsődének lesz a helyszíne, ezzel gazdagítva tovább a helyi közszolgáltatások körét. (A kerületben 3 önkormányzati bölcsőde üzemel, az Iskola Bölcsőde 88, A Tigris Bölcsőde 50, míg a Lovas Bölcsőde 40 férőhellyel várja a 0-3 éves korosztályba tartozó gyermekeket. Emellett van 2 magánbölcsőde is.) **A megvalósult bővítéssel a kerületi bölcsődei férőhelyek 13 százalékkal növekednek.**

A fejlesztés nyomán a városvezetés arra számít, hogy a kisgyermeket nevelő édesanyák könnyebben visszatérhetnek a munka világába, s ezáltal növelhető a kisgyermeket nevelő családok anyagi biztonsága, növekedhet a helyi kisgyermekes családok elégedettsége azáltal, hogy **24 kisgyermek helyben járhat bölcsibe.**

Az új bölcsődét az eredeti ütemterv szerint tavaly év végén már át kellett volna adni, de a Területfejlesztési Minisztérium 2024 májusában szabálytalanságokat tárt fel a beruházással kapcsolatban, a Közbeszerzési Hatóság pedig a kivitelező mellett az önkormányzatot is megbüntette.

A szabálytalanságokról csak 2024 októberében szerzett tudomást az új önkormányzati vezetés. Mint Böröcz László polgármester akkor kijelentette, V. Naszályi Márta és csapata valótlanul híresztelték, hogy már októberben minden készen állt a nyitáshoz, hiszen az engedélyek hiánya és a hanyagság miatt a projekt állami támogatása is veszélybe került.

Az új önkormányzati vezetés ezután beszerezte a megfelelő engedélyeket, így a bölcsőde augusztusban megnyithat. **AB**

FIGYELEM! IGAZGATÁSI SZÜNET

A Budavári Önkormányzat Polgármesteri Hivatala július 28. és augusztus 8. között igazgatási szünetet tart.

Ebben az időszakban sem a hivatal, sem az ügyfélszolgálati irodák (Kapisztrán tér 1., Attila út 65., Iskola utca 16.) nem működnek.

Kizárólag halaszthatatlan ügyek bejelentése:

06-20/501-2081

Anyakönyvi hivatal: július 29-30-án és augusztus 5-6-án 9-12 óra között

Igényelje a Gondosórát a Kormányablakban!

Júliustól minden 80 év feletti budapesti lakos alanyi jogon, igénylés nélkül, kézbesítés útján jut hozzá a Gondosórát. A 80 év alattiak a Kormányablakokban igényelhetik az eszközt.

Az elmúlt másfél évben 60 ezer esetben mentett életet az óra, és 500 ezer esetben nyújtott általános segítséget az időseknek.

Ingyenesen hívható zöldszám:

06-80/804-050

www.gondosora.hu

Vége a hanyagság korszakának!

Felelős vagyongazdálkodást ígér Böröcz László polgármester

A Budavári Önkormányzat arra számít, hogy jelentős bevételt realizálhat számos, eddig kiadatlan üzlethelyiség hasznosításából. A nyáron meghirdetett, nem lakás célú ingatlanok iránt máris nagy az érdeklődés, mint ahogy a Mária Magdolna-torony tetejéről megcsodálható 360 fokos panoráma iránt is. Böröcz László polgármester elmondta, az előző vezetés hanyagsága miatt tetemes pénzügyi kintlevősége van az önkormányzatnak, a felelős vagyongazdálkodás ezért is prioritás.

– Mi a célja az önkormányzatnak a több mint 30, önkormányzati tulajdonú helyiség bérbeadásával?

– Sok kihasználatlan, önkormányzati tulajdonban lévő ingatlannal rendelkezik Budavár. Viszont ha ezek üresen állnak, csak a pénzt viszik. Mi viszont a jó gazda szemléletével dolgozunk, az ingatlanjainkat első sorban hasznosítani szeretnénk, hogy folyamatos bevételt termeljenek. Ugyanakkor kiemelt figyelmet fordítunk a budai polgárok számára szolgáltatásokat nyújtó vállalkozásokra. Tehát egy esetleg többet ajánló pénzváltó vállalkozással szemben egy kisiparos előnyt élvez a döntési folyamatban. A licit során a gazdasági bizottság a magasabb megajánlott ár ellenére dönthet a funkció javára.

– Milyen állapotúak ezek a helyiségek?

– Jobb állapotú és elhanyagoltabb is van közöttük. Nagy az érdeklődés, már voltak is helyszíni bejárások. A további megtekintési időpontokat és fotógalériát a honlapon lehet megtalálni. Egyelőre 32 ilyen ingatlant bocsátunk licitre, de ősszel várható egy újabb kiírási kör. Alapesetben ezeket az ingatlanokat öt évre lehet majd bérbe venni, de ha egy bérlő vállalja, hogy az ingatlant felújítja, akkor tíz évre szóló bérleti szerződést is lehet kötni.

– Július közepén nyílt meg a Mária Magdolna-torony, ez a látványosság is önkormányzati tulajdonban áll, és mostantól az önkormányzat működteti. Mik az első hetek tapasztalatai?

– A számok alapján jó döntésnek bizonyult önkormányzati kezelésbe venni a Mária Magdolna-tornyot. Már az első napokban sok látogató érkezett a Kapisztrán téren lévő toronyhoz, ami annak köszönhető, hogy a Halászbástyánál kombinált jegyeket is értékesítünk a

Fotók: Tóth Tibor

nyitás óta. Sajnos a torony korábbi bérlője több tízmillió forintos tartozást halmozott fel, évekig nem fizetett bérleti díjat. Kiderült, hogy az önkormányzat előző vezetése ebben az ügyben sem tett semmit, ezért kellett saját kezelésbe venni. A szándék az, hogy kulturális kiállítóteret alakítsunk ki benne, ahol a régi templom, és a torony történetét is be tudjuk mutatni, illetve kiállításoknak is helyet adunk. Egyelőre a 360 fokos budapesti panorámát tudjuk kínálni, de már ezért is mindenképpen érdemes felmenni, az első kerületieknek ráadásul fizetniük sem kell mindezért.

– Többször kijelentette, hogy hatékonyabb vagyongazdálkodásra, az önkormányzati működés áramvonalasítására van szükség.

– Budavárra évente 4 és fél millió turista érkezik. Ahhoz, hogy a kerületet a budai polgárok és az ide látogatók elvárásainak megfelelően tudjuk karbantartani, fejleszteni szükséges, és a jelenleginél többet kell költenünk, ehhez hatékonyabb működésre és több bevételre van szükség.

– A több száz millió forintos tartozást felhalmozó, a Ruszwurm és a Korona cukrászdát működtető céggel kapcsolatos eljárás hol tart?

– Ennek az összegnek a behajthatósága kérdéses, mert a cégben sok vagyoni elem nincs. Ennek ellenére mindent meg fogunk tenni, hogy az önkormányzat a pénzéhez jusson. Van olyan étterem is, amelynek esetében az önkormányzat 2022 óta egész egyszerűen nem állított ki számlát a bérlemény után, ez is több százmillió forintos nagyságrendet jelent. Az elmúlt öt év vagyongazdálkodása legfinomabban fogalmazva is hanyag volt, jelenleg is vizsgáljuk még ezeket az ügyeket. Az önkormányzatnak például normális ingatlan-nyilvántartása sem volt. Hiányos volt, illetve nem volt egységes a vagyonleltár sem. Nem derült ki belőle, hogy hol vannak az önkormányzatnak padjai, hirdetőfelületei. Ezt a teljes káoszt kell rendbe tennünk, ez a munka most is folyik, és még nem értünk a végére.

– A fejlesztéseket illetően mik a prioritások?

– Az önkormányzati informatikai rendszer rendkívül elavult, az elmúlt években egyáltalán nem történt semmilyen fejlesztés ezen a téren. Ezen a helyzeten mindenképpen változtatni kell. Először megbízható informatikai háttérrel kell kiépíteni, amit már elkezdtünk. De szeretnénk oda eljutni, hogy Magyarország legfelhasználóbarátabb, szolgáltató önkormányzata legyünk, célunk, hogy az állampolgár minden ügyet interneten keresztül is el tudjon intézni.

Kuthi Áron

Pályázat a Budavári Önkormányzat tulajdonában álló nem lakás céljára szolgáló helyiségek bérleti jogának elnyerésére

Cél a hatékonyabb és eredményesebb helyiséggazdálkodás megteremtése, a helyi vállalkozások támogatása, a szolgáltatások körének bővítése, összehangolva ezt a lakosság igényeivel.

Cím, elhelyezkedés	Helyrajzi szám	Terület (m ²)	Ingatlan-nyilvántartási megnevezés	Alap havi bérleti díj (nettó)
Attila út 67. (utcai, földszinti)	7107/0/A/1	48	üzlethelyiség	213 944 Ft
Attila út 71. (utcai, földszinti)	7109/0/A/4	17	üzlethelyiség	75 772 Ft
Attila út 77. (utcai, földszinti)	7113/0/A/1	38	üzlethelyiség	169 372 Ft
Attila út 77. (utcai, földszinti)	7113/0/A/3	32	műhely	142 629 Ft
Attila út 97. (utcai, földszinti)	6773/3/A/1	53	iroda	236 230 Ft
Attila út 97. (utcai, földszinti)	6773/3/A/5	60	üzlethelyiség	225 176 Ft
Attila út 133. (utcai, földszinti)	6794/2/A/69	39	iroda	173 830 Ft
Batthyány u. 12. (utcai, földszinti)	14020/1/A/2	31	iroda	138 172 Ft
Batthyány u. 18. (utcai, pincszinti)	14017/0/A/8	51	műhely	113 658 Ft
Batthyány u. 63. (utcai, pincszinti)	13976/0/A/2	67	egyéb helyiség	149 315 Ft
Batthyány u. 65. (utcai, pincszinti)	13975/0/A/1	73	egyéb helyiség	162 687 Ft
Csalogány u. 40. (udvari, alagsori)	13933/0/A/6	34	raktár	75 772 Ft
Fő u. 3. (Bem rakpart 2.)	14403/0/A/2	289	üzlethelyiség	1 055 953 Ft
Fő u. 4. (udvari, földszinti)	14336/0/A/5	47	műhely	146 641 Ft
Fő u. 7. (utcai, földszinti)	14405/0/A/37	58	üzlethelyiség	258 516 Ft
Fő u. 15. (utcai, földszinti galériával)	14409/0/A/2	164	üzlethelyiség	649 236 Ft
Hajadon u. 2. (utcai, földszinti)*	6509/0/A/3	63	üzlet	276 361 Ft
Hegyalja út 3. (utcai, földszinti)	7396/8/A/4	22	üzlethelyiség	98 058 Ft
Hegyalja út 3. (utcai, földszinti)	7396/8/A/6	15	üzlethelyiség	66 858 Ft
Hegyalja út 5. (udvari/utcai, földszinti)**	7396/4/A/1	12	raktár	280 802 Ft
	7396/4/A/2	7	raktár	
	7396/4/A/3	6	raktár	
	7396/4/A/9	38	üzlethelyiség	
Hegyalja út 5. (utcai, földszinti)	7396/4/A/10	52	üzlethelyiség	231 773 Ft
Logodi u. 51. (utcai, alagsor)	6737/0/A/3	14	műhely	23 378 Ft
Mária tér 1. (utcai, földszinti)***	13910/0/A/2	28	üzlethelyiség	267 430 Ft
	13910/0/A/3	32		
Mária tér 3. (lépcsőházi, pincei)	13908/0/A/28	11	raktár	12 257 Ft
Mészáros u. 2. (utcai, földszinti)	7541/0/A/5	21	műterem	93 601 Ft
Mészáros u. 18. (utcai, alagsori)****	7521/0/A/49	43	üzlethelyiség	619 100 Ft
	7521/0/A/50	137	egyéb helyiség	
Mészáros u. 18. (utcai, utcaszinti)	7521/0/A/4	135	üzlethelyiség	601 718 Ft
Mészáros u. 62. (utcai, alagsori)	7423/0/A/2	137	egyéb helyiség	305 316 Ft
Ostrom u. 31. (utcai, földszinti)	13955/0/A/1	61	üzlethelyiség	271 887 Ft
Szilágyi Dezső tér 3. (utcai, pincei)	14275/0/A/6	101	raktár	112 543 Ft
Szirtes út 6/a. (udvari, földszinti)	5213/2/A/4	23	garázs	25 647 Ft
Vérmező út 10-12. (utcai, alagsori)	13972/0/A/1	124	műhely	276 344 Ft

*A Hajadon u. 2. szám alatti Társasház Szervezeti és Működési Szabályzata tiltja a Társasház földszintjén lévő üzlethelyiségekben a vendéglátó-ipari tevékenység végzését, továbbá a Társasház Hajadon utcai oldalán a Társasház falaitól számított 2,5 méteres távolságon belül vendéglátó-ipari tevékenység céljából székek, asztalok kihelyezését, terasz üzemeltetését.

**A Hegyalja út 5. szám alatti, 7396/4/A/1, 7396/4/A/2, 7396/4/A/3 és 7396/4/A/9 hrsz-ú helyiségek természetben egybenyitottak, a helyiségekre kizárólag együttesen lehet pályázni!

***A Mária tér 1. szám alatti, 13910/0/A/2 és 13910/0/A/3 hrsz-ú helyiségekre kizárólag együttesen lehet pályázni!

****A Mészáros utca 18. szám alatti, 7521/0/A/49 és 7521/0/A/50 hrsz-ú helyiségekre kizárólag együttesen lehet pályázni!

További részletek: budavar.hu

A pályázat benyújtásának határideje: 2025. szeptember 1., hétfő, 17.00 óra

A kisdédóvók alapítójára emlékeznek Budavár

Brunszvik Teréz születésének 250. évfordulóját színházi bemutatóval ünnepeljük

Az óvodák előzményének tekinthető kisdédóvók alapítójának életét villantja fel az Angyalkert című színdarab, amelynek budavári bemutatója szeptember 3-án 19 órakor lesz a MáraiKultban. A Brunszvik Teréz grófnőről szóló történet főszereplői Kakasy Dóra és Gulyás-Hermann Sándor, rendezője Cseh Judit, az ősbemutató július 27-én Sárospatakon volt.

Brunszvik Teréz (1775-1861) személyisége kiemelten fontos Budavár számára, mert a Krisztinavárosban ipariskolát, majd pedig gyermekmegőrzőt alapított. Összesen nyolcvan ilyen intézmény alapítása fűződik a nevéhez, ezek közül 11-et saját maga indított útjára. A legkisebbek nevelését célként kitűző Angyalkert a Mikó utca-Attila út sarkán állt egykori otthonukban indult 1828-ban, ez tekinthető a Habsburg Monarchia első óvodájának. A gyermek- és nőnevelés nagy alakjának ma mellszobra is látható a Logodi utca Mikó utcai torkolatánál. Batthyány-Schmidt Margit, a színielőadás producere lapunknak úgy fogalmazott, Brunszvik Teréz grófnő életműve ma is élő példa. „Az Angyalkert című

színdarab létrejötté széleskörű társadalmi összefogás eredménye. Cseh Judit íróval és rendezővel közös célunk volt, hogy a magyar közönség számára hiteltelen bemutatassuk ennek a kivételes női karakternek nemzetépítő örökségét”.

A színdarab küldetése, hogy a mai korban olyan történelmi női személyiségeket mutasson be, akiknek életműve, gondolkodása és tettei példaként szolgálhatnak a jelen és a jövő generációi számára. Az UNESCO Magyar Nemzeti Bizottság, a Tokaj-Hegyalja Egyetem és a Magyar Női Unió Egyesület 2025-ban ünnepeli Brunszvik Teréz születésének 250. évfordulóját az UNESCO-val közösen. Az előadás ennek az évfordulónak egyik kiemelt kulturális eseménye, amelyet a Nemzeti Kulturális Alap, a Kulturális és Innovációs Minisztérium, a Miniszterelnökség, a Magyar Művészeti Akadémia, valamint a Budavári Önkormányzat támogatásával, a Magyar Női Unió Egyesület és a Magyar Batthyány Alapítvány szervezésében állítottak színpadra.

K. Á.

Fotó: Vadnai Szabolcs

Sikeres adománygyűjtés az állatokért

A Mr. Mancs állateledel és -felszerelés üzletben az Attila út 37-ben második alkalommal hirdettek adománygyűjtést rászoruló állatoknak. Régi, de használható felszereléseket vártak, így csökkentve a környezeti terhelést is. A plédeket, nyakörveket, itatótálakat, játékokat és sok-sok felajánlott eledelt a Tizenegy Állatvédő Egyesület - Újbuda Állatmentés juttatja el oda, ahol igazán szükség van rájuk. Az akciót Fazekas Csilla is támogatta, adományt nyújtva át a szervezőknek. „Fontosnak tartom ezeket a kezdeményezéseket, mert felelősséggel tartozunk az állatokért” – mondta az alpolgármester.

VN

FOGADÓÓRA

TANÁCSADÁS LEENDŐ ÉS GYAKORLÓ GAZDIKNAK

Házigazda: Angyal Zsolt kutyaviselkedési szakértő, az Akela Kutyaiskola alapítója

IDŐPONT: AUGUSZTUS 11. 18:00, 18:20, 18:40

Jelentkezés: dome.csilla@maraikult.hu

Telefonos tanácsadás: munkanapokon 8:00–16:00

Tel.: +36 70 551 7572

- Milyen háziállat illik a családhoz?
- Következetes, szeretetteljes nevelés
- Viselkedési problémák kezelése
- Alapvető egészségügyi tudnivalók

KÖVETKEZŐ ALKALMAK:

- Szeptember 15.
- Október 13.
- November 10.
- December 8.

Vízvárosi Klub

1015 Budapest, Batthyány utca 26.

További információ:
www.maraikult.hu

Közparkjaink rendje az ellenőrzések fókuszában

Július 17-én közös közbiztonsági ellenőrzést hajtott végre az I. kerületi Rendőrkapitányság és a Budavári Polgárőrség. A bejárás a Vérmező teljes területét, valamint a kerület nagy tereit, így a Szentháromság, Batthyány, a Szilágyi Dezső illetve a Döbrentei teret érintette.

Rendszeresen több bejelentés érkezik az önkormányzathoz, hogy a kerület közparkjaiban egyesek csoportosan időznek és sokszor ita-
loznak, zavarva ezzel a békés járókelőket. Sajnos ezek a személyek szemetet is hagynak maguk után, ami munkát ad a köztisztaságért felelős munkatársaknak.

A legutóbbi közbiztonsági ellenőrzési akció során a hatóságok ezeket a parkok bokros részeire telepedett személyeket igazoltatták, valamint az általuk hagyott szemet eltakarítása érdekében intézkedtek. A Batthyány téren pedig egy olyan személyt igazoltattak, akit bírságai megfizetésének elmaradása miatt elő-
állítottak a kerületi Rendőrkapitányságra.

A tavasszal indult rendszeres közbiztonsági ellenőrzéseknek köszönhetően már most kevesebb szabálysértést tapasztalnak a helyi hatóságok.

Fotók: Vadnai Szabolcs

„Az ilyen rendszeres jelenlét nemcsak a szabálytalanságok megelőzésében segít, hanem erősíti a lakosság biztonságérzetét is, hiszen mindannyiunk érdeke, hogy Budavárban nyugodt, rendezett környezet fogadja a lakókat és a látogatókat egyaránt” – fogalmazott Böröcz László polgármester az akcióval kapcsolatban, és megköszönte a közterületi ellenőrzésekben résztvevők munkáját. Hozzátette, hogy a közrend erősítése érdekében folyamatosan növeli az önkormányzat a rendészek és közterület-felügyelők számát, a rendőrséggel kötött megállapodás nyomán pedig hamarosan közös rendőrségi és közterület-felügyelő párosok fogják ellenőrizni a közterületeket.

A Horváth-kert Déryné-szobor melletti, buszmegállóhoz közeli padja sajnos különösen kedvelt tartózkodási helye a hajléktalan életmódot folytató személyeknek. Ezzel kapcsolatban a polgármester elmondta, a Horváth-kert kezelését 2026. január 1-jétől a Főváros átadja a kerületnek, így elkezdhetik az évek óta elhanyagolt park felújítását.

-kuthi

Már lovas járőrök is biztosítják a közterület rendjét

Július közepén a kerületi polgárőrség egyenruhás járőrei lóháton fésülték át az I. kerület zöldfelületeit. Ez volt az első ilyen alkalom, de a jövőben várható, hogy a lovas terepszemlék rendszeressé válhatnak, segítve a helyi hatóságok munkáját.

Forrás: Budavári Polgárőrség

Akét lovasjárőr a szentendrei polgárőrség kötelékéhez tartozik, a lovakat pedig a II. kerületi Hídás utcánál lévő Pasaréti Honvéd Lovardából hozták át. A két polgárőr egy ottani lovas edzés után váltotta az I. kerületben a három órás szolgálatot. Hegedűs György, a Budavári Polgárőrség elnöke lapunknak célként a bűnmegelőzést nevezte meg. Maga a járőrözés egyfajta prevenciós tevékenység, úgy véli, a demonstratív közterületi jelenlét már önmagában visszatartó erővel bír.

A lószállító a Dózsa György térre, a szobor mögötti területre érkezett, itt az állatokat a járőrök felnyergelték, majd a Vérmező, a Horváth-kert és a Tabán érintésével

a Gellért-hegy zöldterületeit járták végig. Az útvonalon a hajléktalan emberek tartózkodási pontjait mérték fel, illetve a nagyobb mennyiségű szemét felhalmozódási pontjait regisztrálták. Ezeket az adatokat az önkormányzat közterület-felügyeletének jelezzik, rongálást tapasztalva pedig az önkormányzat városüzemeltetési osztályának adják át az információkat.

A két négylábú szolgálattevő, Esperanza és Remény már első alkalommal pozitív fogadtatásra talált a helyiek és a turisták körében. Az előzetes tervek szerint kététi rendszerességgel tűnnek majd fel a jövőben lovas járőrök az I. kerület területén.

A. B.

Valutázó csalót fogtak a Várban

Istók Gergely rendőrkapitány: a közös járőrszolgálat segít a rend fenntartásában

Egy valutával trükköző csalót fogtak el nemrég a budai Várban az I. kerületi rendőrkapitányság munkatársai. Az esettel kapcsolatban Istók Gergely rendőr alezredes, az I. kerületi Rendőrkapitányság vezetője lapunknak elmondta, a bolgár állampolgárságú elkövető – akivel szemben most eljárást folytatnak – egy Tárnok utcai valutaváltónál környékezett meg egy olasz turistát, aki 50 eurót szeretett volna beváltani. A megtévesztett sértett két darab 1993-as jugoszláv 10 ezer dinárost kapott a csalótól. A férfit a Budavári Rendészet jelzését követően június 30-án kora délután sikerült elfogni. Az V. kerületben is történt egy hasonló eset, ott egy másik olasz turistát 150 euró beváltásával tévesztették meg, ő három darab 1987-es jugoszláv 20 ezer dinárost kapott cserébe a pénzéért.

Az azonosítások nyomán, mivel a két sértettből csak egy ismerte fel az elfogott elkövetőt, a rendőrség azt feltételezi, több, akár összedolgozó elkövetőről lehet szó. A másik feltételezett tettest még keresik. A csalók módszere egyébként régóta ismert: egy nagyobb, forgalomban lévő forintköteget bemutatva a váltásnál érvénytelen és már bevont bankjegyeket adnak a gyanútlan embereknek. A most elfogott bolgár férfinél is jelentősebb mennyiségű magyar forintot, de amerikai dollárt, ukrán hrivnyát és forgalomból kivont venezuelai bolivareseket foglalt le a hatóság. Ahogy Istók Gergely elmondta, a mostani eset is arra hívja fel a figyelmet, hogy ne vegyünk valutát idegenektől, aki teheti, használjon bankkártyát. A kártyák elterjedésével egyébként egyre kevesebb az ilyen jellegű bűncselekmény, Budaváron is rég fordult már elő ilyen visszaélés.

A rendőrkapitány tájékoztatása szerint egy másik, megtévesztéses ügyben is nyomoznak a kerületben: két személy a Batthyány tér körzetében civil ruhás rendőr-

A turisták által kedvelt területek mindig jó terepet kínálnak a csalóknak, fő az elővigyázatosság | Fotó: Kocsis Attila

nek kiadva magát, drogkeresés címén próbált belenézni kiszemelt személyek táskáiba.

Istók Gergelyt a Budavári Rendészetrel közös közbiztonsági ellenőrzésekről is kérdeztük. Mint leszögezte, céljuk, hogy még élhetőbbé tegyék a kerületet, biztosítsák a közterületek nyugalalmát. A rendőrkapitány szerint kiemelten fontos az utcai jelenlét, illetve az is, hogy a Budavári Önkormányzattal megkötött együttműködési megállapodás nyomán a Budavári Rendészetrel közös nappali járőrszolgálatot végeznek, ami segít a terek és az utcák rendjének fenntartásában.

Ugyancsak javítja a közbiztonság helyzetét, miként azt Böröcz László polgármester és Fazekas Csilla alpolgármester is jelezte, hogy bővítik a kerület térfigyelő kamerahálózatát. A tervek szerint legalább 20 új egység áll majd munkába, miközben a korábbiakat is jobb felbontású eszközökre cserélik.

-balogh

Fotók: Rendőrség

Foto: Balogh Roland

Két lépcsőben emelkedik a családi adókedvezmény

Július elsejétől élesedett a családi adókedvezmény megduplázásának első lépése, így a kormány döntésének értelmében a családok az adókedvezményt 50 százalékkal magasabb összegben vehetik igénybe. Az emelés automatikusan történik, így az érintett szülők többségének nincs teendője.

Azoknak azonban, akik korábban összegszerűen, nem pedig a gyermekek száma alapján kérték a kedvezményt, új adóelőleg-nyilatkozatot kell benyújtaniuk. Július elsejétől kedvezményezett eltartottanként havonta egy gyermek esetén maximum 15 ezer, két gyermek esetén 30 ezer, három és minden további gyermek esetén 49 500 forint kedvezmény érvényesíthető az adóból. További támogatás illeti meg azokat a családokat, ahol tartósan beteg vagy súlyos fogyatékossgal élő gyermeket nevelnek – ők júliustól ezen gyermek után plusz 15 ezer forinttal magasabb kedvezményre jogosultak havonta.

A családi adókedvezmény 2026. január elsejétől egy újabb lépcsőben emelkedik majd tovább. Jövő év elejétől egy gyerek után havi 20 ezer, két gyerek esetében gyerekenként 40 ezer, míg a legalább három gyermeket nevelők esetében 66 ezer forint lesz a felvehető kedvezmény mértéke.

Megmozdítja a lakáspiacot az Otthon Start program

Szeptember elsejétől vehető igénybe a kormány új, 3 százalékos kedvezményes lakáshitele, az Otthon Start, amelyet kifejezetten az első saját tulajdonú lakást vásárlók vagy családi házat építők számára kínálnak. A hitel maximális értéke 50 millió forint, amelyet 25 év alatt kell visszafizetni fix kamatozással, és csak 10 százalékos önerő kell az ingatlanra. A kedvezményes hitelt azok is igénybe vehetik, akiknek 50 százalék alatti tulajdoni hányaduk van egy korábban vásárolt ingatlanban. A kölcsön lakásnál 100, családi háznál maximum 150 milliós összegig vehető igénybe legfeljebb 1,5 millió forintos négyzetméter árig.

Az Ingatlan.com előrejelzése szerint a kedvezményes kormányzati lakáshitel bevezetését követő 12 hónapban – a korábban évi 20-30 ezer helyett – 60-70 ezer első lakásvásárló is megjelenhet a piacon. Az ingatlanportál szakértői szerint így az első lakásvásárlók tömeges megjelenése egyszeri lökést adhat a lakáspiaci keresletnek. „A magasabb lakásárakkal rendelkező helyszíneken – mint például Budapesten vagy Debrecenben – ugyanakkor a piac nem tudna elviselni rövid távon egy újabb lakásárrobbanást” – véli Balogh László. A szakértő szerint többek között a várható havi törlesztőrészlet miatt az első lakásvásárlók is keményen fognak alkudozni a piacon, ami gátat szabhat a drasztikus áremelkedésnek rövid távon.

-vn

Látogatás Zamárdiban

Foto: Vádrnai Szabolcs

Böröcz László polgármester és Fazekas Csilla alpolgármester július 22-én a Budavári Önkormányzat zamárdi üdülőjébe látogatott, ahol a családok kerületi lakosok töltik turnusokban váltva nyári pihenésüket.

„Fontosnak tartom, hogy olyan programokat biztosítsunk, amelyek valódi segítséget nyújtanak a kerületi családoknak – legyen szó kikapcsolódásról, közösségépítésről vagy épp tehermentesítésről a nyári szünet idején” – mondta a polgármester, hozzátéve, hogy az elmúlt időszakban több fejlesztést is megvalósítottak annak érdekében, hogy a balatoni üdülő még komfortosabb és barátságosabb legyen.

(VN)

A BUDAVÁRI ÖNKORMÁNYZAT
támogatja a gyerekeket, segíti a fiatalokat!

Aktuális pályázataink

ISKOLAKEZDÉSI TÁMOGATÁS*

Egyszeri 15 000 Ft-os támogatás gyermekenként az iskolakezdés költségeinek enyhítésére

JÓ TANULÓK SZOCIÁLIS TÁMOGATÁSA*

Kiemelkedő tanulmányi eredményt elérő, rászoruló diákok számára

A támogatás összege a tanév 10 hónapjára

15 000 Ft / hó gyermekenként

Feltétele a tanév végi 4,5-ös vagy e feletti tanulmányi átlag

NYELVTANULÁSI TÁMOGATÁS

Nyelvtanfolyam díjának összege, de legfeljebb 50 000 Ft

NYELVVIZSGA-TÁMOGATÁS

Az államilag elismert vizsgadíj összege, de legfeljebb 30 000 Ft

FOGSZABÁLYOZÁSI TÁMOGATÁS

A fogszabályozó készülék vételárának megfelelő összeg, de legfeljebb 50 000 Ft

GÉPJÁRMŰVEZETŐI ENGEDÉLY MEGSZERZÉSE

Az elméleti és gyakorlati oktatás díjának és a vizsgadíjak összege, de legfeljebb 100 000 Ft

Határidő: szeptember 30.

*A jogosultság a család jövedelmi helyzetétől függ.

ÚJ VAGY HASZNÁLT KERÉKPÁR VÁSÁRLÁSA

A 14-23 éves korosztály számára,
50%-os támogatási intenzitással.

Hagyományos kerékpár esetén 100 000 Ft,
elektromos kerékpár (pedelec) esetén 200 000 Ft

Határidő: Augusztus 30.

OLTÁSI TÁMOGATÁS KISKORÚAK SZÁMÁRA

Agyhártyagyulladás, kullancs-encephalitis,
rotavírus elleni oltás költségének fedezésére.

A támogatás mértéke az oltóanyag vételára,
de legfeljebb 40 000 Ft.

Folyamatos támogatás, határidő NINCS!

Összeérnek a szálak az életemben

Hirtling István: Márai Sándor emlékének ápolásán dolgozunk Budaváron

A nyolcvanas évek hajnalán Krisztus szenvedéstörténetét színpadra vinni már önmagában lázadás volt, ahogy történelmi esemény 1985-ben az István, a király Nemzeti színházi bemutatása is. Hirtling István színművész ekkor még nem hitte, hogy eljön a rendszerváltozás. A negyvenöt éve pályán lévő művész, aki tizenkét éve ápolja Márai Sándor hagyatékát Mézszáros Tibor irodalomtörténésszel közös estjeivel, úgy véli, közterületet kellene elnevezni az íróról, aki éppen a rendszerváltozás előtt halt meg.

Fotó: Rényi Erna

– A Krisztina körúton, az Országos Színházi Intézet könyvtárából jött ki éppen. Mivel foglalkozik ott?

– A Magyar Művészeti Akadémia Színházművészeti tagozatának kezdeményezésében elhunyt kollégákról emlékezünk meg. Olyan színészekről, akikkel még együtt játszhattunk. A sorozat címe Emlékpróba, ami színházi szakkifejezés. Én Váradi Hédit választottam, mert még szerencsém volt vele játszani és méltatlannak érzem, hogy egyre inkább betemeti a feledés homokja a sokoldalú művész emléket. Forgatás közben megállapítottuk, hogy Váradi Hédi életműve olyan gazdag és értékes, hogy a most leforgatott öt perces kisfilm után elkészítünk egy nagy dokumentumfilmet az életéről.

– Amikor budavári kerületi kötődéseim gondolkodtam, beugrott a Várszínház és annak nyolcvanas évekbeli nagy korszaka. Ekkoriban a Nemzeti Színház frissen szerződött három tagja, Hirtling István, Funtek Frigyes és Mácsai Pál főszerepekkel kezdték a pályájukat a Várszínházban. Hogy emlékszik erre a korszakra?

– A Nemzeti Színháznak nagy korszaka volt ez az időszak. A Várszínházban mutattuk be a főiskoláról áthozott János királyt, amit tanárunk, Kerényi Imre rendezett. De ezekben az években mutattuk be, szintén az ő rendezésében az István, a királyt és már két éve szereplői voltunk a híres Csíksomlyói passió előadásnak is, amellyel beutaztuk Európát. Ausztria, Németország, Franciaország, Lengyelország, Olaszország gazdagította utazási élményeinket. De pályakezdésem éveiben rendezett engem Gábor Miklós, Garas Dezső, Vámos László, Verebes István, Szikora János, és együtt játszhattam Béres Ilonával, Iglódi Istvánnal, Csernus Mariannal, Törőcsik Marival, Psota Irénnel, Vass Évával, Váradi Hédivel, Kállai Ferencsel, Agárdi Gáborral. Tehát mindenkivel, aki számított a szakmában. Izgalmas évek voltak. Ezek a kapcsolatok egész pályámra meghatározó hatással voltak.

– Mondják, hogy Gábor Miklós önmagát látta viszont önben...

Fotó: Törő Balázs

– Azt nem tudom, hogy magát látta-e bennem, de azt hiszem, hogy szeretett, és Vass Éva is szeretett. És az sem mellékes, hogy én is szerettem őket, jól éreztem magam a közelségükben. Szerettem, ahogyan az élet-ről és a darabokról beszélgetnek. Emberi közelség volt, nagyon sokat tanultam tőlük. De ugyancsak sokat tanultam Garas Dezsőtől, aki a Csárdáskirálynőben rendezett engem, amelyben mint Bóni gróf lehettem Kállai Bori, Törőcsik Mari, Pápai Erika, Berkes János, Kálmán György, Bessenyei Ferenc játszótársa.

– Mikor érintette meg a szabadság szele?

– A Csíksomlyói passiót 1981-ben mutatta be a Várszínház, akkor még Népszínház volt. Különleges előadás volt, nem véletlenül volt olyan nagy sikere Európa-szerte. Életre kelt valami 19. századi eltűnt világ, ami azokban az években nem volt mindennapos színházi törekvés. 1981-ben Krisztus szenvedésének történetét végigmesélni már önmagában lázadás volt. Balogh Elemér és Kerényi Imre bányászták ki azokat az archaikus szövegeket, amelyek alapján eredetileg játszották évente az emberek Csíksomlyón. 1981-ben elképzelhetetlen volt, hogy vonat induljon Csíksomlyóra. Az aczéli 3T, (tűrt, támogatott, tiltott) kategórián belül a tűrtbe valahogy mégis belefért ez az előadás.

– Viszont pontosan tíz évvel később, 1991-ben a Julianus barátot alakíthatta Koltay Gábor rendezésében, amelyet a televízió főműsoridőben sugárzott.

– A nyolcvanas években folyamatosan éreztük a szabadság fújdogáló szelét a színházban. Valamit lehetett érezni, amikor az István, a király rockopera megszületett 1983-ban, majd 1985-ben bemutattuk a Nemzetiben és ezzel elindult a kőszínházi karrierje ennek az elsöprő erejű műnek. De akkor még senki nem mertte volna megjósolni, hogy hat év múlva a vasfüggönyt csípőfogóval vágják át Sopronnál. Az biztos, hogy volt valami belső bizsergés, ami ezeknek a daraboknak a létrejöttét táplálta. Ki tudatosan, ki ösztönösen feszegette a tűrt kategória határait.

– A húszas évei elején járó gyermekeinek hogyan mutatja be ezt a Magyarországot?

– Azt szoktam mondani, hogy hálát adok a Jóistennek, hogy nem éltek abban a világban, amiről beszélek. A hetvenes évek második felében is igaz volt, hogy a sokat emlegetett „vidám barakk” elnevezés mindent kifejezett a hazai belső állapotokról. Hál’ Istennek ezt a kettősséget a gyerekeimnek nem kell megtapasztalnia. Nekik jutott más: nem gondoltam volna, hogy a rendszerváltás után 30-35 évvel ilyen megfékezhetet-

len háborúk dúlnak majd a közvetlen közelünkben. Mi a rendszerváltás körül egy dologgal voltunk elfoglalva, hogy játsszunk és jól játsszunk. Én egyetlen dolgot fogalmaztam meg magamnak, hogy vége a sorok közötti üzengetésnek, most már csak jól kell játszani.

– **Egységesebb volt akkoriban a hazai színházi szakma, mint ma?**

– A szakma mindig is érdekszövetségeken és befolyásmotivációkon keresztül szerveződik. Nem volt egységes akkor sem. Több olyan igazgatóváltást éltem meg a pályám negyvenöt éve alatt, ami láthatóan nem szakmai szempontok alapján történt.

– **Korábban a székesfehérvári Vörösmarty Színház tagja volt egy nagyon tudatosan épülő erős társulatban Szikora János vezetése alatt. Nehéz volt meghoznia a döntést, hogy visszajön Budapestre?**

– Nagyon jó hét évet töltöttem ott és erős előadásokat hoztunk létre, de azt kell mondanom, hogy „a nyár meg sem hőkölt belé”. Annyira vízfejű ez az ország, hogy még egy ilyen közeli nagyváros színházi életéről sem nagyon tudnak a székesfehérváriakon kívül. Természetesen sokat dolgoztunk azért, hogy rendszeresen Budapesten is láthatóak legyenek az előadásaink. A hetedik esztendőre kissé belefáradtam és nem hoztam meg nehezen a döntést, amikor Eszenyi Enikő hívására első évben vendégnek, majd következő évben tagnak szerződtem a Vígyszínházba.

– **Létezik a gentleman-toposz önről. Mennyire tud ezzel azonosulni?**

– Szerencsére a rendezőket ez nem érdekelte. Valló Pétertől Kerényi Imrén, Gábor Miklóson, Hargitai Ivánon

Hirtling István, Mészáros Tibor irodalomtörténész és Tárkány-Kovács Bálint cimbalomművész a Márai-estek rendszeres közreműködői | Fotók: Törő Balázs

át Garas Dezsőig olyan szerepeket kaptam, amelyekben túlnyomó részben volt lehetőségem szabadulni ettől a beskatulyázástól. Hálás vagyok ezért nekik.

– **Mindenesetre Márai polgári, nagypolgári kultuszával való azonosulást biztosan segítette ez az attitűd. Tizenkét éve élük a Márai hagyományt Mészáros Tibor Márai-kutatóval a közösen épített tematikus estjeikkel. Hogyan kezdődött a munka?**

– Nagyon sokat dolgoztunk azon, hogy Márai Sándor emlékét méltó módon ápolja és ünnepelje Budavár. Ki hinné, hogy Budapesten nincs elnevezve egy utca vagy egy tér sem Márairól. Én nem adtam fel, hogy küzdjek érte az első kerületben. Ez nemcsak Márainak jár, hanem az utókornak is.

– **Los Angelesben és San Diegóban is jártak 2019-ben az egyik Márai előadással. Milyen volt az ottani fogadtatás?**

– Magánkezdeményezésre mentünk el, barátaink hívtak meg. Az akkori Budavári polgármester, Nagy Gábor Tamás lelkesen támogatta a munkánkat. Éppen Márai halálának 30. évfordulója volt, amely egybeesett a rendszerváltás évfordulójával. Ő volt az egyetlen olyan író az emigrációban, aki nem váltott nyelvet, és végig magyarul írt. Egy jöttányit sem engedett abból, hogy ameddig itt nem lesz rendszerváltás, addig ő semmit nem enged magának sem és a külvilágnak sem a művei felhasználásával kapcsolatban itthon. Az, hogy ő februárban nem bírta tovább a megpróbáltatásokat, meghalt, itthon pedig júniusban megtörtént a forradalmárok újratemetése, az egy drámai véletlen. Dokumentumok tanúskodnak arról, hogy elő volt készítve a hazajövetel. Fejembe vettem Mészáros Tibor Márai-kutatóval, hogy San Diegóba – ahol az élete utolsó éveit élte – az ottani magyaroknak vigyük el az egyik előadásunkat. Itthon egyedül Nagy Gábor Tamás és a Márai Alapítvány támogatott bennünket. Én gyakorlatilag azóta mániákusan ügyködök azon, hogy elégtételt vegyek a „Márai emlékezeten” esett csorbáért. Amikor az Iskola utcai Jókai Anna Szalonból Budavár polgármesterasszonya elküldött minket, a Várkapitányság és a Várkert Bazár befogadott. Sok segítővel, a Budai Polgári Közösséggel sikerült életben tartani a sorozatot, ezért szeretném, ha Zórád Ernő Márai Sándorról készített grafikája díszítené a Krisztinaváros egyik házfalát. Márai így írt a Tabán szerelmeséről: „nekem száz oldal kell ahhoz, amit ő egyetlen vonallal ki tud fejezni”

– **Nemrég a közönség szavazatai alapján a Halhatatlanok Társulatának örökös tagjává választották. Hamarosan átveszi a Tolnay Klári-díjat – az egyébként a kerületben élő – Tolnay Klári Kulturális és Művészeti Egyesület vezetőitől. Hogy fogadta ezeket az elismeréseket?**

– Nagyon nagy megtiszteltetés, hogy az állami kitüntetések mellett ezekben a díjakban is kifejezik elismerésüket munkámmal szemben. Tolnay Klárral a szinkronstúdióban és a rádióban dolgoztam, ülhettem a lábánál, örülhettem a barátságának és nyitottságának. Rendkívül fontos, hogy a kötődések és az ilyen események alkalmával fény vetül Tolnay Klári emlékére is, aki azon túl, hogy kedves, bűbájos kolléga, művelt, olvasott, színdarabokat fordító művész is volt. Nem melleleg egy versciklus született hozzá Márai Sándor tollából. A szálak így érnek össze az életemben.

Szilléry Éva

Sötét, aljas mesterség a színdarabírás

Márai Sándor és a színház: naplójában bírálta az ipari sikert és a közönség manipulálhatóságát

Márai Sándor nem volt színpadi író, a színházat ingoványos talajnak tartotta, mégis számos darabját vitték színre. Kortársaitól eltérően rajongott az intim, lélektani drámákért, és ezt a szerkesztési elvet saját műveiben is követte. Nem a klaszikus drámaírás szabályai mentén alkotott, hanem inkább regény- és naplóírói stílusában közelítette meg a színdarabokat.

Nem szeretem a színházat és nem is érdekel túlságosan. (...) a színpad nem tűri a lenge szavakat. Minden mondat előre kell, hogy vigye a dolgokat. (...) a szándékolt hatás a másodlagosság megnyilvánulási formája a művészetben. Acsády Károly újságíró szerint így nyilatkozott Márai Sándor saját kamaradarabja, a Kaland háromszázadik jubileumi előadását követően. Márainak a Film, színház, irodalom hasábjain 1941 végén megjelent megjegyzései már csak azért is hatnak furcsán, mert a Kaland kifejezetten sikeres előadásnak számított a maga korában.

Márai mégis ingoványos talajnak tartotta a színházat. Talán azért is, mert másik két drámáját már kevésbé fogadta lelkesedés. Az 1942-ben írt hazafias történelmi darabját, A kassai polgárokat a háborús cenzúra és a nemzetközi helyzet miatt csak hosszú huzavona után vitték színre. A Varázs című művét 1945 elején a Vígszínház mutatta be Ajtay Andor, Tolnay Klári és Benkő Gyula főszereplésével, de a korabeli viszonyok és a darab nehézkes előadása miatt ez a bemutató is viszonylag rövid életűnek bizonyult, mindössze 38 előadást ért meg.

Súlyos önkritika

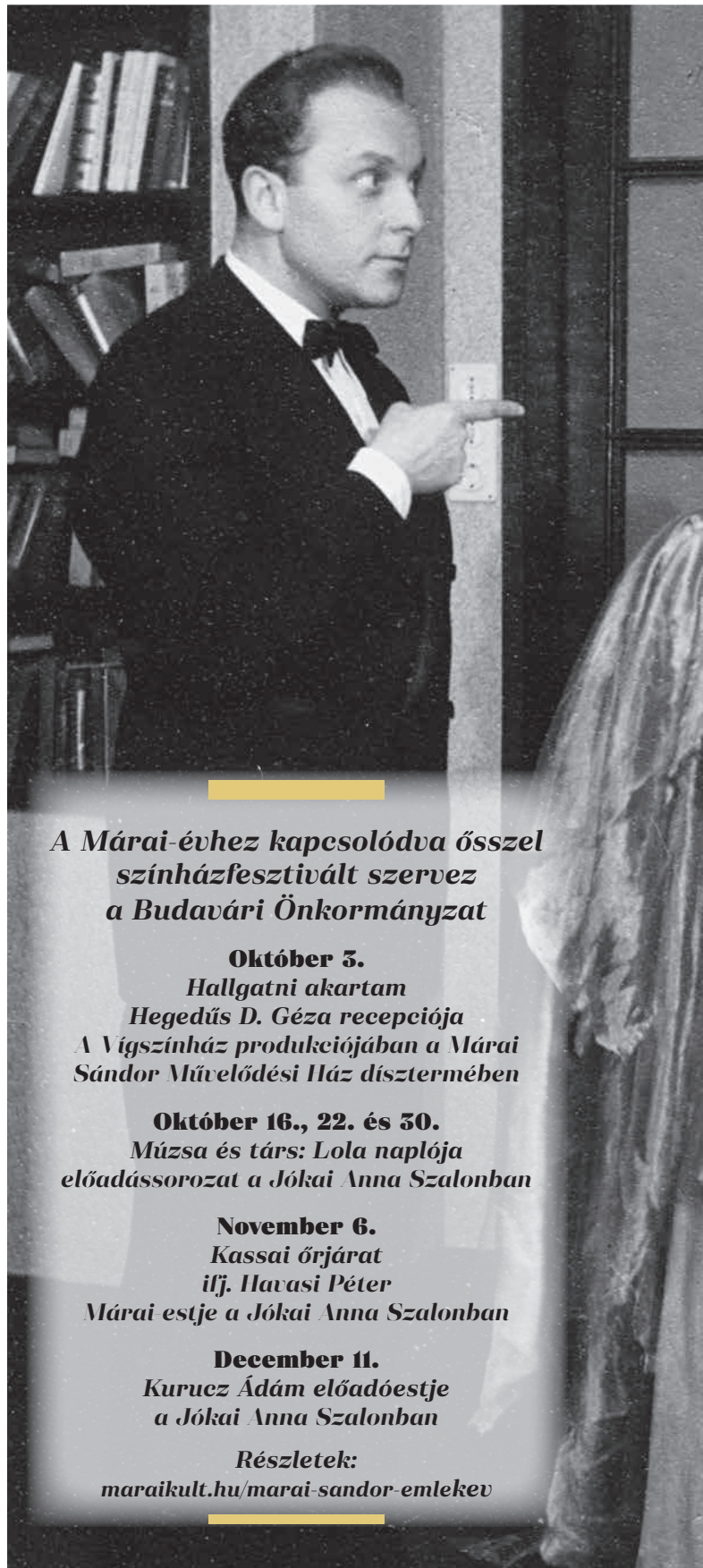
Így nem csoda, hogy a második világháborút követően 1948-ban debütáló Viadal című drámája kapcsán azt írta: „Sötét és aljas mesterség a színdarabírás. Feszítővas kell hozzá, tolvajlámpa. Az író helyesen cselekszik, ha munka közben bekormozza arcát, hogy fel ne ismerjék”. Márai annyira önkritikus volt e művével kapcsolatban, hogy maga jegyezte fel róla: „a darab rossz; nem rossz részleteiben... mégis rossz”. Az 1942-es A gyertyák csonkig égnek című regényének színpadi változata később és először külföldön lett közkedvelt.

Számos publicisztikájában és naplóbejegyzésében is kritikusan, olykor pejoratívan írt a színházról. Több helyütt idézte például Louis Jouvet feljegyzéseit, megjegyezve, hogy „csak a költő van, aki drámai formában mondja el látomását. Minden más mesterséges feltétel, iparszerű kondíció”. Ezzel szemben a valódi, spontán költészetet kevésbé tartotta azonosnak a színházzal. Naplójában többször is bírálta az „ipari” sikert és a közönség manipulálhatóságát.

Márai nem kifejezetten nézőként, hanem alkotóként viszonyult a színházhoz – és a kamaradráma formát különösen fontosnak tartotta. Fried István irodalomtörténész szerint „Márai szívesebben írt »kamaradarabokat«, rövid idő alatt, szűk térben játszódó, elsősorban gondolati téren konfliktusos [darabokat]. Válás Budán, Vendéjáték Bolzanóban, A gyertyák csonkig égnek és a Sirály...” Márai rajongott az intim, lélektani drámákért, és ezt a szerkesztési elvet a saját műveiben is követte. Drámái eltértek a kortársakétól. Jellemző például, miként azt az egyfelvónásos Kalandban is látjuk, hogy a cselekmény egyszerű keretet ad egy szenvedélyes szerelmi és hivatástörténetnek, a fókusz pedig a szereplők belső átalakulásán van.

Sok dikció, kevés akció

Stílusában Márai hajlamos volt statikus, inkább az epikához hasonlító szerkezetekre. Műveiben gyakori a tág párbeszéd, kevés a valódi cselekmény, miközben nagy teret kapnak a filozofikus kérdések. Miként azt a Viadalról megjegyzi: a darab utolsó jelenetét háromszor írta át, próbálván „itt drámává emelni” az addig felépített helyzetet. Márai nem a klasszikus drámaírás szabályait követte, hanem inkább regény- és naplóírói stílusában közelítette meg a színdarabokat.

A Márai-évhez kapcsolódva ősszel színházfesztivált szervez a Budavári Önkormányzat

Október 5.
Hallgatni akartam
Hegedüs D. Géza recepciója
A Vígszínház produkciójában a Márai Sándor Művelődési Ház dísztermében

Október 16., 22. és 30.
Múzsza és társ: Lola naplója
előadássorozat a Jókai Anna Szalonban

November 6.
Kassai őrjárat
ifj. Havasi Péter
Márai estje a Jókai Anna Szalonban

December 11.
Kurucz Ádám előadóestje
a Jókai Anna Szalonban

Részletek:
maraikult.hu/marai-sandor-emlekei

Ráday Imre, Tolnay Klári
és Sennyei Vera színművészek
1940-ben | Fotó: Fortepan/Ráday Mihály

A „nincs változás, nincs cselekvés” dramaturgiája látszólag Csehovval vagy Beckett-tel rokonítja Márai darabjait, aki egyébként mindkét szerzőt kedvelte. Csehovról, annak „cselekményellenességéről” elismerően írt esszéketében, az *Ihlet és nemzedékben*. Samuel Beckett *Godot-jára* pedig több helyütt is pozitív értelemben hivatkozik. Ám igen nagy a különbség Márai és a két másik író színdarabjai között. A két világirodalmi szerzőtárs drámáiban a dramaturgia látszólagos mozdulatlansága ellenére mikro-cselekvések tömege építi fel a cselekményt, és ezek a tett-mozzanatok a viszonyok mikroszkopikus változásait is magukkal hozzák. (...) Márai színdarabjaiból azonban ez a fajta dramaturgiai feszültség, illetve tét hiányzik – olvassuk P. Müller Péter színháztörténész témában írt tanulmányában.

Ötven év kihagyás

Miután távozott az országból, leszögezte, amíg Magyarországon szovjet megszálló csapatok állomásoznak és nincs demokratikus választás, addig nem járul hozzá művei kiadásához vagy előadásához. Ezért drámái nagy részét csak közvetetten, hosszú évtizedek múlva ismerte meg a közönség, miközben Márai sajnos nem élte meg a szovjet erők kivonulását szeretett hazájából. Ahogy P. Müller Péter is rávilágított: „Márai halála után népszerűsége robbanásszerűen nőtt: műveit sorra fordítják és színpadra állítják. Ő maga azonban nem tudott írni a későbbi bemutatókról. Munkássága végén úgy vélte, hogy ha drámát ír, szigorú kritikával kell viszonyulnia hozzá, mert »ha a közönség is úgy unja majd [a Viadalt], mint ahogy én unom írás közben – [...] akkor az előadás kissé egyhangú lesz«.”

Balogh Roland

A kiscserkésznek a barátja számít, nem az eső

Töretlenül népszerű a brit alapítású mozgalom a Krisztinavárosban

A 148. Nagyboldogasszony cserkészcsapat parancsnoka nyári nagytáborát megszakítva utazott fel a fővárosba, így a krisztinavárosi csapatotthonban beszélgethettünk vele a gyerekek és a természet kapcsolatáról, a plébánia kertjében fellobbanó toborzó tűzről és arról, hogy kik is valójában az Ősállatok.

A mikor kisiskolásként a Szent Gellért Általános Iskolába került, már minden barátja cserkészkedett, s mivel nagyon megtetszett neki az őrsi munka, negyedikesként csatlakozott. Mindez már több mint tíz éve volt, és a most 25 éves Péter Dániel Mihály – aki „civilként” hatodéves orvostanhallgató – már harmadik éve csapatparancsnokként vezeti a 148. Nagyboldogasszony cserkészcsapatot. A feladat és a felelősség nem kicsi, jelenleg 16 aktív őrsből áll a csapat, nyolc évfolyamon egy-egy fiú és lány őr működik. Az elmúlt tíz évben a csapat szerkezete jelentősen megváltozott, ugyanis korábban kevés vezető volt, most viszont már gyerekből és vezetőből is sok van, a cserkész helyi népszerűsége egyre növekszik.

„Jelenleg 150 táborozóval vagyunk lent a Nagykanizsa melletti Miklósfán az éves nagytáborunkban” – érzékeltette a léptéket a parancsnok. A cserkészlet kapcsán a legtöbben az erdei táborozásra asszociálnak, és ez minden csapat életében valóban központi jelentőségű. Mint Dani fogalmaz, egy ilyen nagy létszámú csapat számára már a helyszín kiválasztása sem egyszerű, miközben a táborozás programjainak összeállítása is a feladatai közé tartozik. Idén a rendkívüli – csapadékos – időjárás is kreativitásra készítette őket. Alapvetően csak egy forgatókönyvük volt, de ennek része a felkészülés is a rossz időre. Van két nagy közösségi sátruk, egy kvázi hatalmas esernyő, ez alá mindenki befért, azaz nem volt senkinek az az érzése, hogy zárt térbe kényszeríti az eső. Tapasztalata szerint egyébként a gyerekek sokkal kevésbé érzik rosszul magukat az esőben, mint a felnőttek, a táborban többször is kérni kellett őket, hogy ne ázzanak kint csapatostul. Ez is arra utal, hogy számukra a barátaikkal, őr társaikkal átélt közösségi élmény könnyedén felülírja a kellemetlen külső hatásokat. Az is meghatározó, hogy itt nem felnőttek, tanárok felügyelik őket, hanem egy 5-6 évvel idősebb vezető, aki akár a nagyobb testvérük is lehetne. Ez különleges szabadságérzetet ad számukra.

Péter Dániel Mihály a régi címer társaságában | Fotók: Tóth Tibor

100 éves hagyomány

A 148. Nagyboldogasszony cserkészcsapat tavaly ünnepelte fennállásának 100. évfordulóját. 1923 és 1933 között még Bercsényi cserkészcsapatnak hívták, de amikor közelebbi kapcsolatba kerültek a plébániával, nevet változtattak. A táborozási keretek és csapatzászló is ugyanaz, mint egykor.

De vajon akkor mi változott ennyi év alatt? A csapatparancsnok úgy látja, ma már nemcsak felverik és körbeárkolják a sátrakat, nemcsak felépítik a többi tábori helyiséget, aztán kirándulnak és fociznak, hanem számos, előre kidolgozott program is várja a résztvevőket. A cserkészek által vallott alapvető értékek pedig mit sem változtak. Minden évben szeptemberben toboznak, jellemzően a Szent Gellért Katolikus Általános Iskolában, ahol a szülői értekezleten a családokkal is felveszik a kapcsolatot, iskolakezdekéskor a cserkészotthon kertjében pedig toborzó tüzet gyújtanak, ahol a gye-

rekek és a szülők is közvetlen impulzusokat szerezhetnek a cserkészetről. A plébániával szoros kapcsolatban állnak, lévén fenntartó alapítványuk is a Krisztinavárosi Havas Boldogasszony templomhoz kapcsolódik, a csapatotthont is a plébánia pincéjében alakították ki.

A cserkészek az egyházközség életében is aktív szerepet vállalnak. A gyerekekkel szemben nem elvárás, hogy katolikusok legyenek, a hitre való nyitottság viszont igen. A cserkészcsapat erőssége, hogy a hitben is megtart, segít a gyerekeknek közel maradni Istenhez. A lapunkban korábban bemutatott más I. kerületi csapattal nincs napi szintű kapcsolatuk, de ötévente összehozzák a KNT-t, azaz a kerületi nagy tábor, ahol az első cserkészkerület – amely sokkal nagyobb területet ölel fel, mint a Várnegyed – összes csapata együtt lehet. Ez teszi lehetővé, hogy rajta legyenek egymás „radarjain”.

A csapat öregcserkészeivel szoros kapcsolatban állnak, a bizalmi viszonyt jól jellemzi, hogy „Ősállatoknak” hívják őket, de e szóban nincs semmi gúny vagy sértő él; nemcsak helyük van a csapatban, de aktív szerepet is vállalnak. Közülük többen a gyerekek példaképeiként vannak jelen, de van, aki már csak az emlékekben. A Magyar Cserkészszövetség egykori elnöke, Roszmusz András a 148-asok első csapatparancsnoka volt a rendszerváltás időszakát követően, emléke előtti tisztelgés-ként róla nevezték el a cserkészotthont.

Észrevétlen nevelés

Gyerekekkel foglalkozni sokak szerint fárasztó feladat. Dani azonban egészen máshonnan közelít a kérdéshez. Mivel a cserkész módszer alapvetően más, mint az iskolai pedagógia, a gyerekek észre sem veszik, hogy a foglalkozások és portyák alkalmával valójában fejlődik a személyiségük. Ennek a kulcsa a személyes odafigyelés, ami lehetővé teszi, hogy a számukra fontos dolgokra is választ kapjanak.

„Az a tapasztalatom, hogy a közoktatásban az oktatási feladat a nevelés rovására erősödött. Tudást adnak át, a jellembeli fejlesztésre viszont alig maradt eszköz és energia, s így talán már szándék sincs rá. Ha valaki

ezt otthon nem kapja meg, akkor marad a kortárs csoportok normakövetése. A cserkészlet épp e közösségeknek ad markáns karaktert és világos kereteket.”

Ahogy a gyerekek nőnek, úgy kerül át fokozatosan a fókusz az önnevelésre, az önfegyelmezésre – teszi hozzá. Ez persze észrevétlen folyamat. A cserkészlet alapítója a maga keresetlen egyszerűségében így fogalmazta meg e nevelési módszer alapját: a világot jobb állapotban hagyjuk hátra, mint ahogyan azt kaptuk. Ez nem csak a természet szeretetére és védelmére vonatkozik – noha ez is meghatározó, hisz ott lehet a legjobban kizökkeneni a gyerekeket a megszokott városi közegükből –, hanem a társas kapcsolataikra és az épített környezetre is.

A formális „cserkészkarriernek” többnyire a családalapítás, munkahelyválasztás, elköltözés szab határt, ilyenkor többen kihullanak a csapat életéből, mások felnőtt vezetőként a holdudvarban maradnak, segítve a szervezést, logisztikát. Dani is a csapatparancsnoki tisztség továbbadását tervezi, de – mint hangsúlyozta – úgy érzi, családalapítástól, karriertől függetlenül ő örökre 148-as cserkész marad.

Ambrus Balázs

Tűzcsapról csak a fák isznak

Összeszedtük, hol lelhetünk ivóvízre a nagy kánikulában

A városban közlekedők egyre gyakrabban vesznek magukhoz termoszt vagy ivókulacsot, hogy utazásaik közben is hidratálhassák szervezetüket. Csakhogy a palackok a kánikulában hamar kiürülhetnek. Ezek újratöltésére meglepően sok lehetőség akad.

Az I. kerületben – hisszük vagy nem – több mint száz vízvételi lehetőség áll rendelkezésre mind azoknak, akik maguk vagy kutyájuk számára töltenének vizet tálba vagy kulacsba. A vízvételi lehetőségeket gyűjtő kozutak.hu adatbázisa három különböző lehetőséget is megkülönböztet:

- Közterületen működnek a sokak által ismert közutak, (többnyire nyomógombos) ivókutak, illetve egyes helyeken elérhetőek iható vizű források is (például a Rudas-kút az Erzsébet híd lábánál).
- Vannak ezen kívül úgynevezett ivócsapok, melyek az ivókutakkal szemben nem tekinthetők utcabútornak, azaz nem különösebben esztétikus a kialakításuk, és nincs helyszíni ivást könnyítő, felfelé spriccelő funkciójuk sem. Ezek elsősorban ott szolgálnak vízvételre, ahol nincs vezetékes víz, azaz tisztálkodást és egyéb szociális célú vízfelhasználást tesznek lehetővé. Definíció szerint ez igaz is, csak épp a gyakorlatban ez teljesen máshogy néz ki. A térképen ivócsapnak nevezett tárgy legtöbbször valójában tűzcsap, ahonnan tilos a vízvétel. Ezt csak a Fővárosi Vízművek engedélyével lehet, így tölti például a Főkert a fák öntözéséhez szükséges lajtoskocsikat.
- Harmadrészt létezik egy környezetvédelmi kezdeményezés is. Bár ez nem közterületi szolgáltatás, az úgynevezett Refill mozgalom keretében is vízhez juthatunk. A „Refill” (újratöltés) arra ösztönöz, hogy

Fotó: Vadnai Szabolcs

Bővül az ivókút-hálózat. Az önkormányzat két új ivókutakat helyezett ki a kerületben. Így mostantól a Gimnázium utca-Iskola lépcső és a Tóth Árpád sétány-Szentháromság utca kereszteződésénél is elérhető a tiszta ivóvíz. „Folyamatosan újítjuk és cseréljük a közterületi ivókutakat is, hogy még élhetőbbé tegyük Budavárt” – írta Böröcz László polgármester. (VN)

az emberek újratölthető palackokat használnak eldobható műanyag flakonok helyett, céljuk pedig a műanyagszemét csökkentése. A gyakorlatban ez jellemzően a környezettudatos vendéglátóhelyek hálózata. Ezekben a kávézóban, sörözőkben betérhetünk a kulacsunkkal, amit ott újratöltenek. A teljesség igénye nélkül az I. kerületben ilyen hely a UrbanFood Cafe & Coworking közösségi iroda az Attila úton, a Prezent dizájnolt a Döbrentei utcában, a Hári ékszerkészítő műhely a Mária téren, és a Kedves Krém a Vízivárosi Klub mellett.

A Fővárosi Vízművek 2020 óta 56 új ivókutat telepített a fővárosban, a pontos helyeik – ha nem is túl egyszerűen – de a Budapest GO applikációban is megtalálhatók. (Mi is csak úgy találtunk rá, hogy megkértük a chat GPT-t, navigáljon minket a megfelelő oldalra.)

Az ivókutak helyszínelölése és kiterjedt hálózata nem csak az emberek, hanem az öt évnél korábban elültetett fák számára is segítséget jelenthet a legforróbb hónapokban, legalábbis akkor, ha kellő számban eleget tesznek a budapestiek a Főkert „Önkéntes vízadás” című kampány felhívásának, amelyben ezeknek a fiatal fának a túlélést biztosító öntözésére kérik a környéken élőket. Fontos tudatosítani, hogy a lombos fák árnyékolással és párologtatással jelentős mértékben képesek hűteni a városi környezetet.

Hűsöljünk!

Közvetlen árnyékukban a levegő hőmérséklete akár 2-4 °C-kal alacsonyabb. A talaj vagy burkolat felszíni hőmérséklete viszont ennél jóval nagyobb mértékben, akár 20-30 °C-kal is hűvösebb lehet egy fa árnyékában, mint mellette a napon.

A hőérzet csökkentése érdekében Budavár Önkormányzata azon dolgozik, hogy fejlessze a párapapukat, ennek érdekében hőmérsékletérzékelő vezérléssel látná majd el ezeket a berendezéseket. Mindezek mellett a kedvezőbb klíma biztosítása érdekében fák és különböző növények folyamatos ültetésével is gondoskodik.

Ambrus Balázs

FELHÍVÁS

IGÉNYELJE ÖN IS AZ ÖNKORMÁNYZATI ÉLETJÁRADÉKOT!

Az Budavári Önkormányzat lehetővé teszi életjáradék kifizetését a lakástulajdonos számára a tulajdonáról való lemondásért cserébe. Az új szabályozás célja, hogy átláthatóbb feltételek mellett lehessen életjáradéki szerződést kötni.

- ✓ **Pontosabb jogosultsági feltételek**
- ✓ **A 30 m² alatti lakások is bevonhatóak**
- ✓ **Átlátható táblázat alapján történő egyszeri és havi járadék-kifizetés**
- ✓ **Gyorsabb eljárás, egyszerűbb ügyintézés**
- ✓ **A módosítások a már folyamatban lévő ügyeket is érintik**

Érdeklődni az alábbi ügyfélszolgálati telefonszámokon lehet:
+36-1/458-3030, +36-1/458-3025, +36-1/225-7276,
illetve e-mailen: hivatal@budavar.hu

BUDAVÁRI
ÖNKORMÁNYZAT

Az egyösszegű életjáradék mértéke az ingatlan értékének 15 százaléka, a szerződéskötéskor 80. életévüket betöltött jogosultak esetében 20 százaléka.
A havi életjáradék mértéke az ingatlan értékének az adott életkorhoz igazítva megállapított ezreléke: 65 év esetében 2,3 ezrelék, 80 év esetében 3 ezrelék.

A Mária Magdolna-torony

Toronyiránt. Ezt mondták elődeink, amikor ki akarták jelölni az érdeklődők számára a megfelelő útirányt. Hosszú évszázadokon át – amikor az emberek még tekintetüket felfelé emelték a horizontra, nem lefelé néztek a digitális térképükre –, pont megfelelő tájékozdási pontot jelentett egy-egy templomtorony. A budai Vár középkorból ránk maradt építészeti emlékei is alkalmasak erre. A turisták célkeresztjében lévő Szentháromság tér és a Halászbástya esetében a Mátyás templom tornya-, míg a Bécsi kapu, illetve Kapisztrán tér felé a Magdolna-torony kiemelkedő sziluettje adhat már távolról nézve is útbaigazítást.

A hivatalos nevén Mária Magdolna-torony már rég-
ges-régen a mindennapok díszleteit jelentette mindazok számára, akik minisztériumi vagy önkormányzati dolgozóként rendszeresen megfordultak a Kapisztrán téren, mégsem tudott hosszabb távon a Várnegyed kulturális szövetének részeként létezni. Bár 2017-re befejeződött a rekonstrukciója, a hasznosítási cél nem volt egyértelmű. Működött benne művészeti kiállítótér, és időszakai boltnak is helyet adott, egy ideje azonban már zárva volt.

Miután az önkormányzat július közepén újra megnyitotta a látványosságot, a közvélemény figyelmét pedig erre maga Fazekas Csilla alpolgármester is felhívta egy – a házassági évfordulóján, odafent készített – szelfi megosztásával, elérkezettnek láttuk az időt, hogy mi is megmásszuk a több mint 100 lépcsőfokot.

Nem csak mi, az egykori ferences kolostorból megmaradt, gótikus történelmi tornyot a turisták is azonnal felfedezték maguknak, már az első napon markáns látogatószámot regisztráltak. Az önkormányzat a turisták számát úgy növelte meg, hogy összekötötte a Halászbástya belépőjegyét a toronyéval, a kettő az egyben konstrukció így 2500 forintos jegyárat jelent. (A szimpla teljes árú belépő 1500, míg a diákokat és nyugdíjasokat célzó kedvezményes 750 forintba kerül.) Kerületiek számára viszont ingyenesen bejárható.

A torony tetejének zárt terében egyelőre a templom történetét bemutató molinókkal találkozhatunk, de a hangsúly sokkal inkább a 360 fokban eléink táruló budapesti panorámán van. Talán nincs is a városnak másik olyan épített pontja, ahonnan ilyen széleskörű perspektívából tekinthetnénk körbe.

A Parlamenttől a Gellért-hegyen át egészen a Déli pályaudvar főépületéig szinte teljes terjedelmében eléink tárul Budapest. A 30 méter magas toronyból – ez talán nem is illendő, de – a környező épületek belső intimebb zugaiba is bepillanthatunk, főleg, ha távcsövet is hozunk magunkkal.

Ottjártunkkor sajnos az első emeleti kilépő le volt zárva, így nem sikerült közelről szemügyre venni az északi homlokzat boltíves ablaka elé épített látványosságot, a 24 harangból álló zenélő szerkezetet. Ha ez is megnyílik majd, újra visszajövünk.

ambros -

A torony, ami mindent kibírt

Templom, dzsámi, koronázási helyszín, katonai szentély, majd rom és kilátó – a Mária Magdolna-toronnyal mindez megesett. Építése egy olyan korszakba, Budavár középkorába nyúlik vissza, amelyet szintisza valójában már nem sok helyen csodálhatunk meg. A szebb napokat látott 15. század végére elkészített késő gótikus templomot az 1686-os ostrom semmisítette meg, amikor 145 év után sikerült visszavenni a várat az oszmánoktól. A török hódoltság idején szinte példátlan módon katolikusok és protestánsok fallal elválasztva, de mégis közösen használták az épületet. A Budavárat is rendszeresen megtépázó tizenöt éves háború (1591-1606) idején a templomot elvették a keresztényektől, és – mint megannyi keresztény templomot – muszlim imahellyé alakították. Előbb Fetih (győzelem), majd Szaát (órás) dzsámi néven üzemelt.

A törökök eltűntével a helybe a ferencesek leheltek új életet, ám II. József szerzetes-rendeket feloszlató rendeletével párhuzamosan 1787-ben a templomot is bezáratta. Az épület üresen árválkodott. A „kifosztott” barokk templomban tartották aztán Habsburg I. Ferenc király koronázást, 1792-ben. De ezután is újabb emberöltőnek kellett eltelnie, hogy visszanyerje eredeti funkcióját: 1817-ben a budai helyőrség kapta meg istentiszteleti célokra, innen származik ma is használatos elnevezése, a Helyőrségi templom. Ebből az időszakból maradt ránk a torony jelenlegi jellegzetes sűvege és a keresztelőkút.

A tornyot a szovjetek égből aláhulló bombái sem tudták romba dönteni Budapest második világháborús ostromakor. A légicsapásokban a templom hajója és a szentély boltozatai viszont beszakadtak, a torony negyedik emeletét meg egy találat lyukasztotta át. A romok alá kerültek a templom berendezései és oltárai, a tárgyak többsége elpusztult. A kommunista érában Rákosiék el akarták bontani, de 1950 és 1952 között mégis helyreállították, mert rájöttek, jobb, ha turisztikai látványosságnak szánják.

A torony ma 170 keskeny lépcsőn át mászható meg, belül kisebb mintakiállítások mutatják be az építmény történetét, a tetejéről pedig mesés panoráma nyílik Budára. A romkertben Szent István király koronázási palástjának másfélszeres nagytípusú bronz makettje látható, amely Mária Magdolna templomának egykori fényét idézi.

Körtvélyesi Csörsz

Szent Jobb körmenet a Kapisztrán téren 1934-ben | Forrás: Fortepan

A gyógyítás mellett fontos a megelőzés is

Az Egészségügyi Szolgálat új főigazgatója, Mechler András az első tapasztalatokról, a várható fejlesztésekről és a prevenció jótékony hatásáról

A háziiorvosi praxisát megtartó Bodroghelyi Lászlót a Ferencvárosból érkező Mechler András váltotta az Egészségügyi Szolgálat élén. Az egészségügyi menedzser végzettségű új főigazgató arról beszélt, Budaváron egy nagyon elhivatott és gondoskodó, hozzáállásában nagyon pozitív önkormányzati attitűdöt lát. Ez pedig meglátszik az intézménynek nyújtott működési támogatáson, illetőleg a dolgozóknak a megbecsülésén is.

– Július elsejével vette át az Egészségügyi Szolgálat irányítását. Mik az első tapasztalatai?

– Egy alapos átadás-átvételi folyamat keretében Bodroghelyi doktor úr részletesen megmutatta a rendelőhöz tartozó telephelyeket, szervezeti egységeket, dokumentációkat, így behatóan felkészülhettem. És persze a pályázati eljárás során magam is tájékozódtam a helyzetről. A Maros utcai rendelő két fő tevékenységet végez: alapellátást és szakellátást. Bejártuk az alapellátást végző – háziiorvosi, iskolai egészségügyi, gyermekfogászati és védőnői – rendelőket. Most pedig már a járóbeteg szakellátás, tehát a szakorvosi tevékenység áttekintése zajlik. Alapvetően egy jól felszerelt rendelőt látok, ami az önállóan működő járóbeteg rendelők közül az elérhető szakorvosok, rendelési óraszámok nagyságrendje alapján a középmezőnyben van, ugyanakkor ehhez mérten engem is meglepett, hogy milyen sok beteget lát el a hasonló intézményekhez képest.

– Ferencvárosból érkezett Budavára. Egy kisebb kerületben könnyebb-e megszervezni az egészségügyi ellátást?

– Méretétől függetlenül a feladat ugyanaz, ami szép kihívás. Meglepő, hogy itt olyan országos hiányszakmákban, mint például az endokrinológia, a pajzsmirigy betegségek, a bőrgyógyászat vagy a radiológia, vannak szakorvosaink. Egy-két szakterületen akad javítanivaló az előjegyzési idők csökkentésében, de azon vagyunk, hogy ezt megvalósítsuk.

– Egészségügyi menedzserként hogy látja, mely területek szorulnak fejlesztésre és ezekhez hol lehet forrásokat találni?

Forrás: Tóth Tibor

– Az egészségügyi intézményeknek két fő bevételi forrása van, az egyik a társadalombiztosítási finanszírozás, a másik a fenntartói támogatás. Fontos megjegyezni, hogy itt Budaváron egy elhivatott és gondoskodó, hozzáállásában nagyon pozitív önkormányzati attitűdöt látok. Ez meglátszik az intézménynek nyújtott működési támogatáson, illetőleg a dolgozóknak a megbecsülésén is. A magyar egészségügyi ellátórendszer olyan, hogy az intézmények saját bevételt korlátozott módon vehetnek igénybe, hiszen a betegektől térítést nem kérhetnek olyan vizsgálatokért, amik a társadalombiztosítás keretein belül finanszírozottak. Ennek megfelelően kisebb volumenű bérbeadási, foglalkozás-egészségügyi tevékenységből származhat bevétele. Az intéz-

mény gazdálkodása egyébként rendben van, néhány olyan beruházásra, fejlesztésre lesz szükség, amik mindenképpen önkormányzati támogatásból kell, hogy megvalósuljanak. A szakrendelők szabad kapacitásuk egy részét fel kell ajánlaniuk az egészségablak alkalmazás időpontfoglalási rendszerében, azaz így nemcsak az itt lakó betegeket kell ellátniuk, hanem kerületen kívülről érkezőket is. Ehhez komoly infrastrukturális, informatikai fejlesztések szükségesek, amik meghaladják azt a nagyságrendet, amit egy rendelő önmagától ki tud gazdálkodni. De én erre is pozitív jelzéseket kaptam az önkormányzattól.

– Milyen visszajelzéseket kapnak a betegektől?

– Nagyon fontosnak tartom a jó kommunikációt a betegekkel. Hogy minél gyorsabban jussanak be a kért vizsgálatokra vagy épp minél előbb el tudják érni azt a szakrendelést, ahová menni szeretnének. A betegelégedettséggel kapcsolatos visszajelzések azt mutatják, hogy egy 1-től 5-ig terjedő skálán 4,5-ös átlagértéket kap a rendelő. Noha még csak rövid ideje vagyok itt, de nem találkoztam komolyabb panasszal. Ugyanilyen fontosnak tartom azt is, hogy olyan munkakörülményeket teremtsünk, ahol a dolgozóink jól érzik magukat és tényleg minőségi munkát tudjanak végezni.

– Bemutatkozásakor említette, a prevenciófókuszu szemlélet híve. Ez mit jelent a gyakorlatban?

– Egy szakorvosi rendelő fő feladata, hogy a hozzá forduló betegeket ellássa, meggyógyítsa. Emellett fontos az egészségmegőrzés is, amiben a szűrővizsgálatok segítenek. Főszabály szerint az állami egészségügyi el-

látás feladata, hogy ezt megszervezze, megteremtse. Ezt hívjuk ugye prevenciónak, egészségmegőrzésnek, és vannak is sikerrel futó országos programok, ilyen a mellrákszűrés vagy a vastagbélrákszűrés. Ugyanakkor az, hogy egy önkormányzat a fenntartója a kerületi egészségügyi ellátásnak, egy nagyon nagy feyvertény a fenntartók kezében, tehát hogy a területén élő állampolgárok egészsége, a betegségek megelőzése érdekében minél többet tegyen. Ezért gondolom azt, hogy a szakrendelőnek az alapfeladatán túl minél többet meg kell tennie azért, hogy a rendelkezésére álló erőforrásokat fordítsa ebbe az irányba is. Ezt hívom prevenciófókuszu szemléletnek. A rendelőket nyissuk ki az egészségesek számára is. Ez hosszú távon egy önálló, ezzel a feladattal foglalkozó szervezeti egységet jelent, amit egészségfejlesztési irodának hívunk, de rövidebb távon is lehet kisebb lépéseket tenni. Ki tudunk települni a kerületi programokra, mérni tudjuk a különböző betegségek rizikóit, és edukálni is lehet a lakosságot, hogy mit tehetnek ők maguk az egészségükért, hogy minél kevesebbet kelljen orvoshoz fordulniuk, és minél magasabb legyen az egészségben eltöltött éveik száma. Célzott szűrőnapokat fogunk szervezni a rendelőben.

– Mit lehet tudni, hogy áll a 13-as számú háziiorvosi körzet státuszának kérdése?

– A nyár végétől a Maros utcai rendelő működteti a 13-as számú, Attila úti felnőtt háziiorvosi körzetet. Megvan már az orvos, folyamatban van a szerződéskötés, a különböző hatósági engedélyek beszerzése, a finanszírozási szerződés megkötése.

Balogh Roland

Házi tünetcsökkentő praktikák pollenszezonban

Csalánteá, papsajttea lehet a megoldás egyes esetekben

A parlagfű- és feketeüröm-allergiások, vagyis a szénanáthások ezekben a hetekben erős tünetekkel küzdhetnek, ám az orvos által összeállított kezelés mellett néhány praktikával könnyebbé tehetik a pollenszezon. Dr. Moric Krisztina, az Allergiaközpont-Prima Medica fül-orr-gégésze, allergológus elmondta, mire érdemes figyelni az étkezéssel és a mindennapi rutinnal kapcsolatban.

Nem kedvez a csapadékos időjárás a pollenek terjedésének a levegőben, a meleg, szeles időjárás viszont megkeserítheti az allergiában szenvedők mindennapjait. A napi pollenjelentést nyommon követve szervezzük a szabadtéri programokat, magas pollenkoncentráció idején töltsünk kevesebb időt a szabadban. Aki allergiás, az jól tudja, hogy néha egy egyszerű szellőztetés is milyen tüsszögési rohamot okozhat. Ha lehet, akkor az ablakokat és ajtókat tartsuk csukva, a hálósobában ritkán szellőztessünk, elalváskor ugyanis irritálhatja nyálkahártyánkat az ágyneműhuzatra ragadt pollen. Aki teheti, használjon légkondicionáló készüléket, ezzel tehermentesítheti lakóhelyiségeit a pollenektől. A készülék pollenszűrőjét rendszeresen cseréljük, tisztíttassuk, hogy elkerüljük például a penészgomba elszaporodását a lakásban.

Változtassunk étrendünkön

A keresztallergia a szájüregben okoz tüneteket. Kialakulása egyéni érzékenységtől is függ, leggyakrabban nyírfapollen allergiásokat érint, esetükben például az alma okozhat gondot, parlagfű-allergiásoknál pedig a görög- és sárgadinnye vagy a paradicsom. Bizonyos zöldségek, gyümölcsök fogyasztásakor bizsergés, égő érzés, torokviszketés jelentkezhet. Mit igyunk?

A nyári hőségben hűtött csalánteával is érdemes a szomjúságot enyhíteni. Ha kúraszerűen isszuk, szervezetünk meghálálja a pollenszezonban. Az allergia ellen természetesen a papsajt tea segítségével is védekezhetünk, melynek tüsszögésenyhítő, a légutak gyulladását csillapító, köhögési ingert csökkentő, immunrendszer erősítő hatást tulajdonítanak. Az ananász, a benne található bromelain enzim miatt önmagában vagy gyü-

mölcsle formájában fogyasztva is gyulladáscsökkentő, enyhítheti az allergiás tüneteket.

Mindennapi rutin

- Szabadban hordjunk napszemüveget, ami segít csökkenteni a szemünkbe jutó pollenek mennyiségét.
- Autóban inkább a klímát használjuk.
- Legyen nálunk mindig műkönyv, hogy a szemekből kimossuk a polleneket, illetve fiziológiás sóoldatos orrspray.
- Amikor hazaérkeztünk, és terveink szerint már nem akarunk aznap a szabadban ténykedni, zuhanyozzunk le, mossunk meg a hajunkat, ruhánkat mossuk ki és zárt helyen szárítsuk, ne az erkélyen vagy a kertben.
- Ne feledjük, hogy háziállataink szőrén is megtapadhatnak a pollenek, így a lakásban tartott ebek és macskák, amelyek a szabadban is megfordulnak, szintén hordozóivá válnak – akárcsak az ember teste és ruhája – a pollennek, ezért őket is gyakrabban kell mosdatni a szezonban.

Sport inkább a fitnessteremben

A szabadtéri mozgást a pollenszezon idején nem élvezhetjük felhőtlenül. Hogy biztosan elkerüljük a levegő magas pollenkoncentrációja miatt kialakuló rohamot, válasszuk inkább a fedett helyen üzhető sportokat. Az úszás például kifejezetten ajánlott, míg a túrázást, golfozást, focit, biciklizést inkább kerüljük.

Parlagfű allergiások jövő tavasszal elkezdhetik az allergénspecifikus immunterápiát, amely három-négy éven át tartó kezeléssel 10-12 évre megszüntetheti az allergiás tüneteket.

(x)

Öntudatlanul is fejleszti a készségeket a balett

Hat éves kortól balettktatás indul a MáraiKultban Rujsz Edittel

Egész életünkre ható hozzáállást és látásmódot fejleszt a balett, és sohasem késő elkezdni. A Márai Sándor Művelődési Házban (MáraiKult) szeptembertől Rujsz Edit Harangozó Gyula-díjas balettművész oktatja a 6-15 éves gyerekeket klasszikus balettra.

A világban mindenütt egyre divatosabb balettkurzusra járni, akár passzióból is – mondta lapunknak Rujsz Edit címzetes magántáncos, balettmester, akinek szeptembertől a Márai Kultban indul gyerekeket célzó balettkurzus.

„Összművészeti műfaj, amely a muzikalitást, a színpadi készséget ugyanúgy fejleszti, mint minden típusú táncos affinitást. Nincs korhatár, felnőttkorban is el lehet kezdeni balettot tanulni, de a Máraiban kifejezetten a 6-15 évesekkel foglalkozunk. A balettel teljesen öntudatlanul, ösztönösen fejlődik a gyerekek kreativitása, memóriája, muzikális készsége. Tartást és önbizalmat ad, testtudatot abban az életkorban, amikor fejlődésben vannak a fiatalok, és nagyon fontos, hogy megfelelően használják a testüket” – fogalmazott a balettművész.

Aki a balett alapjait megtanulja, az minden táncot el

tud sajátítani, mert a modern táncok is erre épülnek. Rujsz Edit kitért arra, hogy korábban a Színművészeti Főiskolán a balett is az oktatás része volt, több neves művészünk is balerinából lett színésznő, ami a későbbi pályáját is meghatározta és kiemelte pályatársai közül. A balettművész a tehetségek felfedezését is céljának tartja, vagyis akiben látja a komolyabb készséget és affinitást a profi balett iránt, azt el tudja indítani a pályán.

A Magyar Érdemrend Lovagkeresztjével kitüntetett, Harangozó-díjas művész a világ több pontján fellépett New Yorktól Mexikón át Izraelig. Táncos koreográfusként olyan musicalekben dolgozott, mint Dés László Pál utcai fiúk című sikerdarabja. Főbb szerepei között van Bartók-Fodor: A fából faragott királyfi, a Királylány, Hermína a Mendelssohn-Seregi: Szentivánéji álom című előadásában és Bianka szerepe a Makrancos Katában.

Sz. É.

MÁRAI BALETTISKOLA

SZEPTEMBERTŐL INDUL A MÁRAI BALETTISKOLA ELSŐ ALKALOM: SZEPTEMBER 8.

Óratartó: Rujsz Edit, Harangozó Gyula-díjas balettmester, koreográfus

Helyszín: Márai Sándor Művelődési Ház,
1013 Bp. Krisztina tér 1., Táncterem

Időpont: Minden hétfőn és szerdán
16:30 és 18:30 között korosztály szerinti csoportbontással.

Jelentkezés: 6-15 éves korig

Regisztráció és további információ:
www.maraikult.hu

Száraz borsón élve

Pincéből a menetoszlopba, onnan vagonba, majd menekülés a Kárpátokon át

Aki minden bizonnyal sokat tudna mesélni az eseménydús XX. századról, Trianonról, világhégesről, hidegháborúról, emigrációról, az kétségkívül a nagykaposi születésű, közgazdász és jogi végzettségű, örökké felvidékieknek maradó nyugati emigráns, Skultéty Csaba rádiós újságíró. Több könyvben is megírta kalandos életének epizódjait Ungvártól Párizsig, majd a müncheni Szabad Európa Rádióig, ahol három évtizeden át dolgozott. Skultéty Csabát a rádió hullámhosszán Ambrus Márton néven ismerhette meg a magyarság a hidegháború hosszú korszakában. A rendszerváltás után az I. kerületben telepedett le, a Naphegyen lett otthonra. Ostrom 80 sorozatunkban ezennel a 2015-ben elhunyt újságíróra emlékezünk egy vele 2006-ban készült interjú részletével.

1 944. október elején hívtak be Budapestről az ungvári tüzéséghez, amikor az oroszok már Ungvár határában voltak, persze egy ilyen behívóra már senki nem ment be. Pár nap múlva azonban következett a nyilas hatalomátvétel, ezzel a helyzet gyökeresen megváltozott. Falragaszok jelentek meg az utcákon, hogy melyik korosztálynak hova kell bevonulnia azonnal, és aki nem tesz eleget a felhívásnak, azt az igazoltató járőr helyben felkoncolja. Alul voltak felsorolva a kivételek. Ahány ilyen magamfajta, frissen végzett diák volt, az mind azt kereste. Egyik ilyen lehetőség volt, és ez látszott legjobbnak, beállni az Önkéntes Kisegítő Karhatalomba. Nagyon rendes társaság jött össze ott, csupa diák, meg frissen végzett, akik nem akartak ágyútolétkévé válni. Ide-oda mozogva Nagy-Budapest területén meglehetősen biztonságban voltunk. Végül, amikor már majdnem minden szétesett, véletlenül ráakadtam egy diákkollégiumra a Nemzeti Múzeum mellett, amelyet délvidékieknek tartottak fent, de felvidékieket is befogadtak, ott éltem át a főváros ostromát.

Három hétig száraz borsón élve – néha talán kenyér is volt – vártuk ki, míg az oroszok odaérnek. Nem bántottak minket. Január 20-án, egy verőfényes, csikorgóan hideg téli napon kezünkbe került az első magyar nyelvű újság, amit már az oroszok nyomtattak, és abban az állt, hogy kezdje meg mindenki a jövő érdekében a romok eltakarítását. Szemben a múzeum kertjében még ott voltak kitevítve a jeges földön a bombázások polgári áldozatai. Mi meg elkezdtük a ház előtti torlaszt eltakarítani. Élveztük, hogy végre kint vagyunk a pincéből a szabad levegőn, hogy süt a nap, és hogy élünk. Jöttek arra oroszok, oda szóltak, hogy milyen rendes emberek vagyunk.

Aztán jöttek még más oroszok is, azok még azt is mondták, hogy ha ilyen rendesek vagyunk, menjünk velük, adnak iratokat, amivel szabadon mozoghatunk az egész városban. Beállítottak minket ötös sorokba

**Romok mindenütt. Átlagos budapesti utcakép 1945-ben
bőröndöt cipelő emberekkel, szovjet katonákkal**

Fotó: Fortepan/Vörös Hadsereg

Skultéty Csaba | Fotó: Wikipédia

Budai Vár, 1945 | Fotó: Fortepan/Ungváry Krisztián

A Szabadság híd 1945-ben a Szent Gellért térről nézve

Fotó: Fortepan/Vörös Hadsereg

A Plosa Narodna (1944-ben Horthy Miklós tér) Ungváron a Kormányzósági palotával (volt parlament, ma a Kárpátaljai területi adminisztráció székháza) | Fotó: Fortepan/Vörös Hadsereg

és irány Szibéria. Így lettem hadifogoly. Az éjszakát egy közeli házban töltöttük, olyan szorosan összezsúfolva, hogy még állni is alig tudtunk, nemhogy aludni. Aztán reggel ki a Rákóczi útra, és egy végeláthatatlan sorban ötösével indultunk a semmibe. Közben, aki az utcára kijött, azt mind beállították közénk. Sose felejttem el, arra jött egy apa is két kisfiával, egy kézi szekéren húzva, amit a háború meghagyott a családnak. A bőröndök tetején ült a két gyerek. Az orosz katona ezt az apát is beállította a sorba. A két kicsi a csikorgó hideg télben ott maradt Budapest közepén sorsára hagyva. Hát így indultunk. Az odavezető út pokláról nem akarok külön beszámolni, mai ember azt elképzelni sem tudja, mit éltünk át.

Amikor már Romániában voltunk, Foksániban, ahol egy hatalmas elosztótábor működött, azt mondtam magamban, ha egy szibériai ólombányában kell is meghalnom, ne végezzem úgy, hogy meg sem kíséreltem a szökést. A tábor egy kevésbé őrzött részén, amit postának neveztek, észrevettem, hogy egy hozzám hasonló rongyos fiatalember ki-besétál a kapun, az őt rá sem hederít. Honnan tudja az az őt, ha én határozottan elindulok, hogy nem vagyok jogosult kilépni? Elbúcsúztam a barátomtól, és biztos léptekkel kimentem a kapun. Hozzám se szóltak. A Kárpátokon át eljutottam Erdélybe, Kovásznára. Román pásztorok segítettek, csupa romlatlan ember. Egyébként is jó tapasztalataim voltak az akkori román falusi emberről, jó lélek, amíg el nem kezdik hülyíteni. Akkor rettegni kell tőle. Észak-Erdély akkor még orosz ellenőrzés alatt volt, nem dőlt el a sorsa. 1945 júniusában vagyunk. Még magyar jegyző volt, kaptam tőle hamis papírokat, azokkal eljutottam a romos Budapestre.

Skultéty Csabával a Demokrata hetilap közölt interjút 2006. július 20-án megjelent számában. Ennek részletét adjuk közre a lap szíves engedélyével.

Táncházak adnak ritmust Budavárnak

Töretlenül népszerűek a különféle tematikát, kultúrát és műfajt követő táncházak az I. kerületben, a nyaralási főszezon ellenére július 18-án csaknem száz érdeklődő töltötte meg Virág Benedek Ház görög táncházát, amelyet a görög és magyar fiatalokból álló Mydros zenekar tartott.

A nyár további részében sem maradunk tánc nélkül, augusztus 22-ére reneszánsz táncházat szervez a Virág Benedek Ház. Itt az 1988-ban alakult Musica Historica együttes és táncmestere, Szilágyi N. Zsuzsa szolgáltatják a talpalávalót. Az együttes reneszánsz tánckönyvek, korabeli festmények alapján, és 15–17. században készített udvari koreográfiák alapján dolgozta ki programját. A Musica Historica egyike a legtöbbet koncertező magyar régizenei együtteseknek. 1300-nál több fellépésük volt már országszerte várakban, múzeumokban, templomokban, iskolákban, óvodákban, középkori, reneszánsz és barokk lakomákon, továbbá különböző fesztiválokon.

Augusztus 29-én ír táncházat hoz el a Pint Band. Műsorukat elsősorban ír és kelta népdalok, valamint az ír trad szcéna kedvelt dallamai alkotják. A tánclépéseket Kodak Adrienn és Czinege Ádám, az Iredance Írtánc Is-

Fotó: Törő Balázs

kola nemzetközi színpadi tapasztalattal és vb-dobogós helyezésekkel bíró tanárai mutatják meg. Sok éve tanítanak és tartanak táncházakat.

Az ősze görög táncházzal fordulunk rá ismét a 2001-ben alakult Mydros zenekar segítségével. Több mint 1400 fellépésükkel hazai és külföldi fesztiválokon, táncházakban, vacsoraesteken képviselik a görög kultúrát. Széles repertoárjukon a görög városi zene mellett hagyományos népzene és mai görög dalok is szerepelnek.

K. Á.

Részletek, jegyvásárlás: maraikult.hu

Átvilágított fejek, sziluettek, céltáblák

A művészet nem ábrázolás, hanem sugárzás – idézte Márai Sándor szavait Fazekas Csilla alpolgármester a Virág Benedek Házban, Varga-Amár László Munkácsy-díjas festőművész kiállításnyitóján. Kerületünk alkotója, Varga-Amár László gellérthegyi műtermében dolgozik, és a Szent Gellért Katolikus Gimnáziumban oktatott tizenhat éven keresztül.

Sic transit gloria mundi címmel rendezett tárlatának apropója 70. a művész születésnapja. Az évforduló kapcsán alkotói identitás-változásokat, önkép-alakulásokat, önreflexiókat fogalmaz meg sajátos és rendkívül sokszínű képi eljárásokat alkalmazva, az örök kísérletező ambíciójával. Erőtéljes, kontúrozott képi világa révén egyedülálló szint képvisel a kortárs képzőművészetben.

Visszatérő elemek az önarckép-sziluettek, ráadásul egyes arcképei céltáblákként is értelmezhetők. Meg kell jegyezni, hogy színes egyéniség, profi céllovó a művész. Rendkívül gazdag anyaghasználata és egyedi technikái között megjelenik a röntgenkép, vagyis a saját testéről készült röntgenleleteit applikálja önma-

Fotó: Törő Balázs

gáról festett képeibe. Ez a technika csupán az egyik a rendkívül gazdag, örökké felfedező, kortárs alkotó életművéből, amelynek izgalmas esszenciáját tárja elénk a kerületi kiállítótérben. A Virág Benedek Házba hozott gyűjtemény szeptember 6-ig tekinthető meg.

Sz. É.

Étel-ital és kultúra Szent István napján

Idén szerdára esik augusztus 20-a, így jó eséllyel a megszokottnál is több érdeklődőre számíthatnak az államalapítási ünnep eseményeinek szervezői. A hosszú hétvégét fővárosi ünneplésre cserélők már az előzetes programkínálat alapján is számos helyszín és program közül választhatnak. A kerületiek mint mindig, most is tömegre és forgalomkorlátozásra számíthatnak.

A megszokott ceremónia (Kossuth téri zászlófelvonás, díszszemle, honvédtisztek eskütétele) mellett megnyílnak a Parlament kapui: a látogatók ingyen nézhetik meg a Szent Koronát, majd délután a Bazilika környékén elindul a hagyományos Szent Jobb-körmenet.

A Lánchíd pesti hídfőjénél idén is megrendezik a Magyar Ízek Utcáját, amely a magyar gasztronómia legjavát vonultatja fel, és itt mutatkozik be az ország tortája (külön díjazzák a cukormentes változatot is). Itt mesterszakácsok, háziasszonyok, kézműves pékségek, kisüzemi lekvárfőzők kínálják a portékáikat. Nem mondható, hogy ez a nap legolcsóbb mulatsága, az árusok tavaly nagyon magasra csavarták az árakat.

A budai Várban zajló Mesterségek Ünnepe a kézművesség és a népi kultúra seregszemléje: kosárfonók, fazekasok, bőrművesek, táncosok és zenészek népesítik be az utcákat. A látványos forgatag idén is új tematikával mutatja be a Kárpát-medence népi mesterségeit.

A kisgyerekes családok számára a Városliget nyújt majd kikapcsolódási lehetőségeket, ahol interaktív játékok, bábos előadások, kézműves foglalkozások és zenei programok váltják egymást a liget fái alatt. A modern városi élmény sem marad el – a Millenárison kortárs dizájn, workshopok és fiatal alkotók bemutatói várják az érdeklődőket.

Már az ünnepkört megelőző napokban is kulcsszerepet kap az I. kerület, hisz a Tabánban rendezik meg augusztus 16-ától a négynapos Retro Tabán fesztivált. A nosztalgiára vágyók az elmúlt négy évtized legismertebb előadóinak legnépszerűbb dalait hallgathatják meg a szabadtéri koncerteken. Az egymást követő napokon színpadra lép a Korál, az R-GO, a Neoton és a Bikini is. Az ünnep fénypontja idén is a Duna fölött megrendezett látványos tűzijáték lesz, mely fényfestéssel és drónshow-val egészül ki.

A. B.

Filmkockák és aprólékos grafikák

Híres külföldi színészek is keresik a kézműves papírtermékeket

Teljesen mindegy, milyen írószerért vagy irodai kiegészítőért megy be az ember a Bomo Art Budapest Ybl téri kis üzletébe, a lényeg, hogy a Bomo világa biztosan beszippantja egy időre. Minket leginkább a gyártásukban készülő praxinoszkóp nyugtázott le, és a lovasfutam képkockái, amelyek a mozgóképfelvételek előfutára, Eadweard J. Muybridge fotói alapján születtek.

Emlékeinkben a hosszú évek óta működő Bomóról a békeidőket idéző antik hatású grafikákkal készült határidőnaplók, füzetek, kalendáriumok, tányéralátétek és egyéb tárgyak maradtak meg, amelyek természetesen mind papírból készültek. A Várkert Bazár melletti üzlet nem is olyan kicsi, ha összevetjük a néhány négyzetméteren működő kezdeti Régiposta utcai bolttal, amelyet huszonnyolc éve nyitott meg kézműves naplóboltként Boldizsár Károly. A belle époque klasszikus grafikái máig fő irányvonala a Bomónak, de mostanra a dísz- és használati tárgyaikon ugyanúgy jelen vannak a harmincas-negyvenes évek motívumai és a beatkorszak képi elemei.

A növény- és állatvilágot megjelenítő vagy éppen a térképes grafikákkal illusztrált papír és a kiváló minőségű marhabőrből készült naplók, jegyzetfüzetek, kalendáriumok, naptárak, tányéralátétek és egyéb irodai kiegészítők és ajándéktárgyak állandó repertoárjukat képezik, amik mellett évente új grafikák és designok készülnek.

– Saját grafikussal, kézi rajzolással dolgozunk, a digitális korszakban a kezdetektől Hollósi Éva grafikussal működünk együtt, a művész az általam tervezett képek alapján készíti a grafikákat – mondta lapunknak a tulajdonos. Örök kérdés, hogy meddig maradnak életben a nyomdaipari termékek, mennyire van létjogosultsága a könyvkötészetnek, az írott kalendáriumnak vagy a határidőnaplónak. És a Bomo Art Budapest boltja a legalkalmasabb hely e kérdés felvetésére.

Huszonnyolc éve folyamatosan kerül elő ez a téma náluk, de az üzlettulajdonos erre már csak legyint. Nagyon úgy tűnik, hogy a megállíthatatlanul és hihetetlen tempóban fejlődő és mindenbe beszüremelő digitalizáció mit sem változtatott azon, hogy az embereknek szükségük van a kézzel írt jegyzeteikre és a lapozgatható naptárakra.

Fotó: Tóth Tibor

És persze igényük van a játékra is, például arra, hogy kézzel rajzolt képkockákkal saját filmjüket lejátszhasák maguknak otthon. A film és mozi élményét egy varázslatos játékszerrel, a praxinoszkóppal elevenítik fel, ami visszarepít a kézzel készített műszerek analóg világába. A filmezés egyik francia úttörője, Emil Reynaud 1877-ben találta fel ezt a szerkezetet, a mozgóképfelvételek előfutára. A függőleges forgástengelyű henger belső oldalához simuló papírcsíkon lévő 12 különálló képkockából felépített fázisrajz sorozat egyike a ló vágatazása. Ezt a grafikát Eadweard J. Muybridge fotográfus által készített fotósorozat inspirálta.

A környéken élők éppúgy szeretik a Bomo Art világát, mint a turisták. Boldizsár Károly arra is rámutatott, hogy az itt forgó nemzetközi filmek sztárjai – most éppen a Dűne alkotói – teljesen odavannak ezekért a papírtermékekért, de betoppant már zárás előtt John Malkovich is. Olyan látogatók is akadnak, akik egyszerűen szeretnének kicsit alámerülni az egykor volt gyerekszobák világában, vagy erőt meríteni a polgári békebeli mindennapok miliójából.

Szilléry Éva

Elegáns nyári desszertkelyhek

A nyárhoz a könnyű, gyümölcsös édesség dukál, így három kerületi vendéglátóhely három pohárkelyhét választottuk, amely elkészítésében vagy épp alapötletében sajátos helyi ízek is dominálnak.

A Czákó Kert nemrégiben tulajdonost és nevet váltott: több mint egy éve az Oda nevet viseli. A hely hangulata viszont megmaradt, és kínálatukban rendszeres az eper-tiramisu kehely limoncellóval. Annyira harmonikus és könnyű ez a páratlan íz kombináció a limoncellóba áztatott babapiskótával, a tetején finom kakaóréteggel megszórva, hogy számunkra a nyár slágerévé vált az Oda bisztróban. Könnyedsége miatt olyan, mintha semmit nem ettünk volna, és mindjárt kérnénk is a repetát belőle.

Szintén babapiskóta tészta az alapja a csokis pohárkrémnek a Rojt és Bojt kávézóban. Ám a vendéglátó egység szokása szerint ez a helyi készítésű finomság nincs rendszeresen az étlapon. A babapiskótát Bailey's-ben fürdette meg a megalkotója, mascarpone és csoki mousse keveredésével érte el a nagyon nyárias, könnyű desszert ízét. A Gránit lépcsőn megállva mindenkinek javasoljuk, térjen be egy ilyen pohárkrémre.

A Horváth-kert jó ideje elsősorban édességek, fagyaltok és üdítőitalok vendéglője. A Dobay cukrászda költözött ide tavaly, és a nyáron legvonzóbb a vegán mangós kókuszjoghurtos pohárkrémjük. Az üzletvezetőtől megtudjuk, hogy egyre többen keresik ezt a nem cukros és növényi alapú desszertet. A kókuszjoghurtot közepén brownie szívja magába, a tetején darabos mangóöntetet találunk áfonyával, eperrel és mentalevével díszítve. Elviteles és helyben fogyasztható változata is létezik ennek a finomságnak.

–szilléry

Eper-tiramisu kehely | Fotó: a szerző felvétele

Dobay mangókehely | Fotó: a szerző felvétele

Rojt és Bojt csokihab | Fotó: Rojt és Bojt

A résztelt máj és a pogácsa elveszett illata

A Fehér Galamb étterem utolsó élő „hozzátartozója”, Buchinger Panni emlékezik

Buchingerék a budai Vár egyik legrégebbi családja, hatodik generáció óta szakadatlanul a történelmi városrészben élnek. A híres vendéglátós família valamikor a Fehér Galamb éttermet működtette a Szentháromság utca és az Úri utca sarkán, ahonnan a kommunista diktatúra száműzte őket. Buchinger Panni néni relikviaként őrzi az innen megmentett néhány tárgyat, és úgy fogad minket Balta közti otthonában, mintha maga is egész életében vendéglőben dolgozott volna.

Kisgyermekként élte meg Budapest ostromát, tizenévesen 1956-ot, édesapja, Buchinger János több éves hadifogság után a Szovjetunióból a Várba tért haza. A családi tulajdonban állt Fehér Galamb éttermüket lebombázták, később, 1952-ben a helyrehozott vendéglőt államosították, kegyetlenül kiebudalva a családot, amely csak néhány széket tudott megmenteni az egykori vendéglátóhelyről. Ahogy Panni néni mondja, mindent elvehetett az államosító kommunista rezsim, de azt, ami a fejünkben és a szívünkben van, azt nem. A család 1880 óta él a budai Várban, a költők, írók kedvenc helyét, a Fehér Galamb éttermet Panni néni nagyszülei működtették, 1911-ben meg is vásárolták, de a hely őket megelőzően is étterem volt. A legenda szerint az épület előtt a gesztenyefán fészkelő galambpárról kapta a nevét. A Szentháromság

Panni néni az étteremről készült ritka fényképekről, anyakönyvi kivonatokról mesél | Fotók: Tóth Tibor

utcát akkoriban összeboruló gesztenyesor keretezte, ebből 1945 után mindössze öt maradt meg. A háborúig a család a vendéglátóhely feletti négyszobás lakásban élt, ahogyan az több száz éven át jellemző volt a Várban – legyen az órás, fűszeres, kalapos vagy kesztyűs.

Régi receptek között

A békebeli Fehér Galamb vendéglő 1856-ban alakult, az egykori pecsétgyűrűjét a mindenkori családfő, jelenleg Panni néni férje – ahogy ő mondja, hitvesura – Nagypál Gábor viseli. Otthonuk hallja akár egy helytörténeti kiállítás: ott vannak az étterem dokumentumai, köztük archív képek, grafikák, festmények, feliratok. A Várnegyed utcaképe is nyomon követhető ebben a szobában, időnként várbeli barátok és ismerősök is fel szoktak jönni, hogy Panni néni elmondja, pontosan mi hol volt a környéken.

A Fehér Galamb specialitásai között volt a reszelt máj vörös és fehér hagymán pirítva, és a páratlan leveles-tepertős pogácsa, apróra vágott tepertőből. „Mint a tenyerem, akkora volt, hajtogatott téstával. Az özvegyen maradt Urban néni csak a mi konyhánknak dolgozott, akinek ez a pogácsa volt a specialitása. A reszelt máj előkészítését minden reggel édesapám felügyelte. Ez szigorúan borjúmájából készült.”

Államosításkor három ember is érkezett az ÁVH-tól az étteremhez, mert nem bíztak meg kettőben. Egyikük egy kicsit emberségesebb volt. A jóindulatú elvtárs javasolta Panni néni édesanyjának, hogy míg a másik kettő a tányérokat és poharakat számolja, amit csak tud, rámoljon be az éttermi ruháskosárba. „Nem volt az új otthonunkban tányér, hiszen az egész család az étteremben evett. Így a jobbindulatú ÁVH-s tiszt segített megmenteni néhány füles korsót. Édesanyám, mint az őrült pakolta, és szerencsére nem hallották meg a kint leltározó elvtársak a kapkodást” – mesélte.

A cókókot édesanyja az üzletajtón kívülre húzta, hiszen a kommunisták csak azt foglalhatták le, ami a falakon, az üzleten belül volt. Buchinger Jánost később visszahívták dolgozni üzletvezetőnek egykori vendéglőjükbe. Ezt nem lehetett visszautasítani, különben közveszélyes munkakerülővé vált volna. „Ennél nagyobb aljasságot elképzelni sem tudott édesapám, de vállalta egy évig.” Noha Panni néni nem lett vendéglátós, a vendégszeretetet megörökölte génjeiben, alapelve, hogy mindig a vendégnek van igaza.

Bombázók a Vár felett

Panni néni az ostrom napjait háromévesen élte át és mélyen belevésődött annak drámai töltete. „1944 december 23-án indultak el a repülőgépek, egyik oldalról az amerikai, a másiktól a szovjet, amonnan a német gépek... Iszonyatos volt! Lent voltak az emberek február 13-ig, Budavár felszabadításáig, azaz kettő és fél hónapra keresztül a Sziklakórház területénél, illetve a házak alatti légópincében. Kisöcsém ott halt meg az egyik bombatámadás következtében, édesanyám kezében. A pár hónapos kisbaba – aki a legfiatalabb volt az óvóhelyen – feje a légnyomástól olyannyira megnyomódott,

hogy nem tudott enni. Két napig élte túl ezt a támadást. Édesanyám kis híján megzavarodott” – idézte fel a rettenetes napokat.

Az Úri utca 30-32-es házat hatalmas láncosbomba találat érte, ezek a házak teljesen eltűntek a föld színéről. A robbanás miatti légnyomástól rengeteg ember ideiglenesen megsüketült. Édesapja hadifogságba került. Az utolsó vonat transzporttal érkezett vissza 1947-ben a Keleti pályaudvarra két katonatársával. „A magyarok a fogságban keresték a helybeli kapcsolatokat. Édesapámnak olyan szerencséje volt, hogy a Széna térről találkozott két katonatárssal. Testvéreként szerették egymást és együtt érkeztek haza. Édesapám sikeresen túlélte, és a Bécsi kapu térnél gyalog jött fel a Várba.”

A vári házak 98 százaléka bombakárosult volt, többen szívészélhűdést kaptak látva, hogy megsemmisült a házuk. „Egyeseknek csak a tetőzetét érte a sérülés, de nagyon soknak az emeleti szintjeit is elvitte. Szokás volt, hogy később az államosítás után, Rákosiék vidéki lapokban hirdették meg a lakásokat. A pénz az államkassza feltöltésére ment, a Vár lakásaiból akkoriban többet eladtak.”

Szilágyi helyett Jurányi

Ma is megvan az Úri utcai hintaszék, ami egy gerendán lógott a bombázás után, csakúgy, mint a zongora. „Az

akkori önkormányzat – azaz az előljáróság – meghirdette a Tárnok utca-Balta közben lévő lakást, amire akkor 9-10 jelentkező is volt, de mivel ez sarokház, két címet lehetett beírni az igénylőlapra. Isteni sugallatra „édesanyám kérelmezte egyedül a Balta közí címen, és mivel senki nem tartott erre a címre igényt, nekünk utalták ki.”

A tankok és a pusztítás látványát 1956-ban kamaszlányként élte át, akkor már nem tudtak két emelet mélyre lemenni, mert Rákosiék befalazták a légópincéket. „A tér tankokkal volt tele. A szüleim nem hitték el, hogy megint ugyanazt az utcaképet látják, mint a háború alatt!”

A továbbtanulásakor megkülönböztették: mielőtt a jelentkezési lapot kitöltötték volna, az általános iskola jószándékú igazgatója megüzente, hogy ilyen „kiskapitalista” diákok a Szilágyi Erzsébet Gimnáziumba nem javasolhatnak. Így lett belőle Jurányi utcai közgazdász, pedig Panni néni humán beállítottságú, jeles tanuló volt. „Az első tragédia az önálló életemben, hogy mindenki a Szilágyiba járt, de én nem mehettam oda” – mondta, hozzátéve, hogy sokat sírdogált emiatt kamaszként.

Hároméves kora óta politizál, mert aki az ostromot és az ötvenes éveket megélte, egy életre megtanulta, hogy léteznek „azok”, akikkel semmi szín alatt nem lehet őszintén beszélni, és vagyunk mi, akik másként gondolkodnak. Isten nevében, szeretetben. *Szilléry Éva*

ZY
ZYMBO ITALIA

**A JÖVŐ MEGÉRKEZETT!
HŰTŐ-FŰTŐ KLÍMÁK
KÜLTÉRI EGYSÉG NÉLKÜL**

3 YEARS WARRANTY

- alacsony fogyasztás
- extra csendes működés (35dB-tól)
- egyszerű beszerelés
- modern, tartós kivitel

info@zymbo.hu
www.zymbo-klima.hu
06 20 99 22 600

MEGEMELT JÖVEDELEMHATÁROK!

Még könnyebb pályázni a támogatásra

Még szélesebb körben igényelhető a Budavári Önkormányzat **71 millió forint keretösszegű pályázata**. Megemeltük a jövedelemhatárokat, hogy minél többen kaphassanak anyagi segítséget a mindennapi élet kiadásaihoz.

- **Nyelvvizsga támogatás** (max. 30 000 Ft)
- **Nyelvtanfolyam támogatás** (max. 50 000 Ft)
- **Jogosítvány támogatás** (B-kategória, max. 100 000 Ft)
- **Gyógyászati segédeszköz támogatás** (max. 50 000 Ft)
- **Fogszabályozási támogatás** (max. 50 000 Ft)
- **Fogpótlás támogatása** (max. 150 000 Ft)

Kik pályázhatnak?

Azok az I. kerületi lakosok, akik életvitelszerűen a kerületben élnek, és jövedelmi helyzetük alapján megfelelnek a pályázati feltételeknek:

- A pályázó családjában az egy főre jutó havi nettó jövedelem nem haladja meg a 242 250 Ft-ot
- Egyedülálló esetén az egy főre jutó havi nettó jövedelem nem haladja meg a 270 750 Ft-ot

Határidő: 2025. szeptember 30.

Részletek: www.budavar.hu

Szabálytalan klíma, százezres bírság

A kánikulában a hűtőrendszerek telepítése újra és újra az érdeklődés homlokterébe kerül. A szabályozásban jártas szakemberrel a társasházak lakói számára a legfontosabb tudnivalókat tekintettük át.

A társasházak egy részénél egységesen és rendezetten vannak felszerelve a klímák kültéri egységei, de egyre több helyen figyelhető meg az épületek homlokzatán a „dobozok” összevisszasága. Sokan nem is tudják, milyen szabályokat kell betartaniuk a beszerelés során. Ezt leginkább a társasházi képviselővel tisztázhatják. Ha klímaberendezésen gondolkodunk, érdemes minél előbb utánanézni, hogy egyáltalán elhelyezhet-e ilyet a ház – hangsúlyozta lapunknak Mile Zoltán, az Ez Az a Ház Egyesület elnöke.

Jogszabályi keretek

Társasházban a klímaberendezés telepítése általában engedélyköteles. Kiváltása a telepítés helyének és a kültéri egység működésének jogszerűségét biztosítja. A tervezővel való konzultáció segíthet abban, hogy a telepítés megfeleljen az országos és helyi építési előírásoknak. A 2025. január elsejétől hatályos, 280/2024. (IX. 30.) kormányrendelet szerint gépészeti berendezés kültéri egységét úgy kell elhelyezni, hogy az ott lakók környezetét, az épület rendeltetészerű és biztonságos használatát ne korlátozza, zajkibocsátása ne haladhatja meg a környezeti zaj- és rezgésterhelési határértéket.

A klímaberendezést csak szakember végezheti, a megszerült telepítés nem csak meghibásodást idézhet elő, de az épület szerkezetében is kárt okozhat. A homlokzati telepítés az alábbi esetekben engedélyköteles:

- Műemléki épületek és világörökségi területek
- Helyi önkormányzati rendelet speciális esetek
- Az épület tartószerkezetét érintő beavatkozások

A telepítés előtt ezeket kell benyújtani az önkormányzathoz, vagy a kormányhivatalnak:

- Részletes tervrajzot a kültéri egység elhelyezéséről
- Kondenzvíz-elvezetési tervet
- Műszaki dokumentációt a zajterhelésről
- Dokumentáció elektromos csatlakozási pontok kialakításáról, a kültéri egység elektromos bekötéséről.

A társasház szerepe

Társasházi klímaberendezés során kötelesek vagyunk betartani a társasházi törvény erre vonatkozó paragrafusát, és a társasház szervezeti-működési szabályzatát,

abban az esetben, ha a közös tulajdonban lévő helyen szeretnénk a klímaberendezés külső egységét elhelyezni. A lakóközösség hozzájárulása kell, ha:

- a klíma kültéri egysége közös tulajdonú területet érint (pl. homlokzat, belső udvar falai).
- a szerelés hatással lehet más lakókra (pl. zajhatás, kondenzvíz-elvezetés).
- a társasház belső szabályzata előzetes lakóközösségi egyeztetést ír elő.

A társasházi törvény 21. § (1) pontja értelmében a közvetlenül érintett szomszédok (mellette, alatta, felette lakók) tulajdoni hányad szerinti legalább kétharmadának írásbeli hozzájárulása kell. A szabálytalan telepítés akár 260 ezer forintos bírságot is eredményezhet és birtokvédelmi eljárás is indítható, ha a szabálytalanul elhelyezett klíma zavarja a szomszédokat vagy rongálja az épületet.

Helyi szabályozás

Budavár Önkormányzatának rendelete szerint meglévő épületek közterületről látható homlokzatain gépészeti berendezés, mobilklíma és klímaberendezések kültéri egysége csak az épület megjelenéséhez illeszkedő takarás mögött helyezhető el. A kondenzvíz elvezetéséről megfelelően gondoskodni kell. A Várban közterületről látható klíma és gázüzemű parapetkonvektor nem létesíthető.

Ez a gyakorlatban azt jelenti, hogy alapesetben teraszokon, udvari homlokzaton, jól átszellőző tetőtérben helyezhető el a klíma kültéri egysége.

Kerületünkben többféle területi védelem (pl. világörökség területének védelme) és egyedi épületvédelem (műemléki vagy helyi) létezik. Világörökségi területen és műemléki védelem alatt álló épület esetén Budapest Főváros Kormányhivatala Építésügyi és Örökségvédelmi Főosztályán kell örökségvédelmi bejelentést tenni vagy műemléképület esetében örökségvédelmi engedélyt kérni.

-ambrus

Különös alakú táblák a kerítésen

Mutatjuk, melyik közműjelzés mit jelöl és kinek ad segítséget

Városszerte a házfalakon, a járdákat szegélyező kerítéseken rendre láthatók különös jelzésekkel ellátott táblácskák. Ezek a nagy közműszolgáltatók információs táblái, amelyek a gyalogosoknak és az arra haladó járművezetőknek csak ritkán tűnnek fel, hisz bőven elég gondolkodnivalót ad számukra egy-egy KRESZ tábla is.

A lapunk által lefényképezett táblák megfejtése nem egyszerű feladat. Ami biztos, hogy a piros szegélyű fehér négyzet tűzcsap jelenlétére utal, ezt jelzi a T betű is a sarkában. Mint Kiss Ádám, a Fővárosi Katasztrófavédelem helyettes szóvivője elmondta, a 150-es szám a vízcső átmérője milliméterben, a tűzcsap táblától való távolságát a 8-as szám méterben, a kisebb 5-ös pedig deciméterben jelöli. Azt is megjegyezte, hogy a tűzcsapokat a Fővárosi Csatornázási Művek telepíti, és a jelölésről is ők gondoskodnak. A táblák a felszín feletti, de a felszín alatti (többnyire öntöttvas aknafedél alatti) tűzcsapokat is mutatja.

A képen látható másik, fekete szegélyű hasonló táblát a Fővárosi Vízművek használja, és a terepen dolgozó kollégáik számára nyújt segítséget az adott szerelvény megtalálásához. Mint a társaságtól megtudtuk, most már van terepi, úgynevezett „Műszaki Információs Rendszerünk, elsősorban az alapján tájékozódunk, de

a táblák azért még most is megkönnyítik szakembereink munkáját”.

Ezen a kérdéses táblán a „Z” betű a zárat, a környíl pedig az irányt jelöli. Vagyis: egy 80 mm névleges átmérőjű (DN 80), jobbra záródó tolózáróról van szó. A szerelvény a tábla elhelyezésétől az utca hossz tengelyére merőlegesen mérve 7 méterre, illetve 30 centiméterre a merőleges vonaltól abban az irányban, ahol a szám van. A kis számjegyet decimétert jelent.

Ma már használnak műanyag táblákat is. Ezeken nem mindig ugyanez az információ szerepel, a jelölési koncepció azonban ilyenkor sem változik: a táblától mutatja az irányt és a távolságot. A lefotózott tábla korát nem tudták pontosan megítélni, de a Fővárosi Vízművek becslése szerint nagyjából 20 éves lehet. Akadnak azonban múzeumi példányok is a falakon, amelyek emlékül vagy véletlenül maradtak meg, ezeknek már-már várostörténeti jelentőségük van.

A. B.

KERESZTREJTVÉNY

A megfejtés Gyurkovics Tibor, kerületünk diszpolgára Nyár c. versének részlete												
1.		A GRAVITÁCIÓS GYORSULÁS JELE	PIROS ... JÓSKA, A TALPALATNYI FÖLD FÖSZEREPLŐJE		A TÉRFOGAT JELE		TORBÁGGYAL EGYESÜLT 1966-BAN		ÖNFELÁLDOZÓ		SIVATAGI UTAZÓK CSOPORTJA	😊
			A LANTÁN VEGYEJE		SZÜRKE FARKAS		A MONDÁT EGYIK FŐ RÉSZÉ		ILYEN SZEZON IS VAN			
PUSZTA VAS VÁRMEGYÉ-BEN						NAGYENYED ROMÁN NEVE					ANGOL NEVELŐ	😊
						LITER, RÖVIDEN					NAGY TESTŰ PAPAGÁJ	
A SUGÁR JELE		2										
EGYFAJTA BETEGSÉG		A HÉJA KISEBB TESTŰ ROKONA										
A			RÓMAI 50	NITROGÉN VEGYEJE		SVÁJCI FOLYÓ		SZÍNÁR-NYALAT				NY
			INDULATSZÓ			CSONT, LATINUL		ELSŐ BETŰNK				
RÓZSAFÉLE TÖVISES CSERJE							NY		ANGOL FÉRFINÉV			
									EMLŐS ÁLLATOK LÁBVÉGE			
GÖRÖG AUTÓJEL			VÁTESZ				RAJONGÓ, SZURKOLO, ANGOL EREDETŰ SZÓVAL	ÁLLATOK (KUTYA) VEZETÉSÉRE SZOLGÁL				
			IDEGEN SZAVAK UTÓTAGJA: AZONOS					RÓMAI 1				
ISI ELŐTT VANI						LÁDÁNAK LEHET!				KANUL BELSEJEI		
DÉL-AMERIKAI NAGYTÁJ				...MÖG, DOHOZ	NÉMA NÉMA!	AZONOS BETŰK				BÖRTÖN SZIGET		
A								SZEMÉLYES NÉVMÁS			ÜDÜLNI KEZDI!	KÖTŐSZÓ
								A MŰLT IDŐ JELE				FIZIKAI ÚT
😊	A	LY										

BUDAI VÁR — GELLÉRTHEGY — KRISZTINAVÁROS — TABÁN — VÍZVÁROS

VÁRNEGYED

A BUDAPEST I. KERÜLET
BUDAVÁRI ÖNKORMÁNYZAT LAPJA

Kiadó: Budavári Községi Nonprofit Kft.
Szerkesztőség: 1016 Budapest, Krisztina krt. 73.
Írjon nekünk: info@varnegyed.hu
Hirdetés: hirdetes@varnegyed.hu
ISSN 2060-6303

Főszerkesztő: Kuthi Áron
Munkatársak: Ambrus Balázs, Balogh Roland, Szilléry Éva
Fotó: Tóth Tibor, Törő Balázs, Vadnai Szabolcs
Címlapfotó: Rényi Ernő
Arculat: Tóth Andrej
Nyomdai előkészítés: Crood Comp
Nyomda: Mediaworks Hungary Zrt.

Kéziratokat nem őrzünk meg és nem küldünk vissza!
Minden jog fenntartva!
Megjelenik 16 000 példányban.

Budavári kulturális ajánló

2025. augusztus 6. – augusztus 29.

Jegyek minden programra a www.maraikult.hu oldalon és az alábbi intézményekben a program előtt egy órával, pénztári nyitvatartási időben kaphatók.

A MáraiKult jegypénztár új címre költözött: 1016 Budapest, Krisztina körút 73.

Nyitvatartás: hétfő-csütörtök: 10.00-17.00, péntek: 10.00-15.00.

I. kerületi lakosok a megjelölt programokra kedvezményes jegyet válthatnak.

A rendezvényeinken kép- és hangfelvétel készülhet, melyet weboldalunkon és közösségi média felületeinken felhasználhatunk. A műsorváltoztatás jogát fenntartjuk!

Virág Benedek Ház

AUGUSZTUS 6., SZERDA, 19.00

Gyémánt Bálint trió

Gyémánt Bálint gitárművész új szólólemezen zenei elképzelései, átütő és megragadó dallamai új rétegeket kapnak; egységbe kovácsolódva váltják egymást romantikus akusztikus gitár- és pszichedelikus rockzenei témák. A Vortex of Silence a freiburgi Jazzhaus Records gondozásában lépett ki az európai zenepiacra, és rendhagyó módon a már megszokott digitális platformokon kívül valódi, 180 grammos vinyl korong formájában is elérhető.

Az anyag az elmúlt évek személyes történeteinek és emberi kapcsolódásainak lenyomata, amely a hallgatónak is lehetőséget biztosít arra, hogy újraértelmezze a körülötte lévő világ harmóniáját és diszharmóniáját. Egyetlen térbe kerül a csend és a zaj, együtt táncolnak fények és árnyak, hogy végül a pillanatban elmerülve a hallgató a saját történetét élhesse meg azokon keresztül.

A gitárművész számára a „csend örvénye” korunk gyakori jelenségének szimbóluma, mellyel egy ponton mindannyiunknak szembe kell néznie. Ez a lemez gyújtópont és egyben emlékeztető is lehet, hogy legyen merszünk kiállni egymásért, és merjünk hangjai lenni a hangtalanoknak.

Gyémánt Bálint – gitár

Bartók Vince – basszusgitár

Szabó Dániel Ferenc – dob

Belépő: 3000 Ft

Kedvezményes jegy I. kerületi lakosoknak: 2000 Ft

Előadás napján a helyszínen: 4000 Ft

1013 Budapest,
Döbrentei utca 9.
Nyitvatartás:
szerda-péntek: 14.00-18.00,
szombat: 10.00-13.00,
továbbá az aktuális
programokhoz igazodóan.

Gyémánt Bálint

AUGUSZTUS 7., CSÜTÖRTÖK, 20.30

300 000 pengő az uccán

Márai 125 Kertmozi

Balogh Béla 1937, fekete-fehér magyar filmvígjáték

1 óra 12 perc

A harmincas évek Budapestjén, a külvárosi környezetben játszódó történet középpontjában egy élelmes kis utcagyerek, Sutyi áll, aki szerencsét hoz annak, akit szeret. Ő pedig a szép, fiatal Klári, a kis kézimunkaüzlet tulajdonosa, aki reménytelenül arról ábrándozik, mi lenne, ha megismerkedne az Igazi Férfival. Ezért aztán Sutyi pénzt akar szerezni, hogy Klári méltó férjet találjon magának. A leánykát barátai fantasztikus hozományhoz juttatják. Ráadásul a szerencsés fiatal hölgy megmenti egy fess bankár életét, és segítségével bankrablókat fognak el. Ha egyszer egy üzlet beindul...

Belépő: 1500 Ft

Kedvezményes jegy I. kerületi lakosoknak: 1000 Ft

AUGUSZTUS 8., PÉNTEK, 19.00

Másik János feat. Zsiványjazz

„Amikor Nagy Ádám bemutatta a nála is fiatalabb társait, az első próba -szünetben azt kérdeztem a srácoktól: ahonnan ti jöttök, ott mindenki ennyire tehetséges? Donka és Sityu, ahogy a fantasztikus groove-jukkal együtt kavarnak, és Ádám ott repül felettük, ők a Zsiványjazz! – Másik János

A jazz tanszakon végzett Másik János a hetvenes években a sokáig itthon tiltott műfajban találta meg saját hangját, a műfaj szinte minden hazai képviselőjével játszott együtt, többek között Kőszegi Imrével, Pege Aladár, Deseő Csabával, Tony Lakatossal, Babos Gyulával, illetve a világhírű Szabó Gábor jazzgitárossal.

A Zsiványjazz zenekar egy akusztikus jazzformáció, könnyedebb, populárisabb hangvétellel, ellenben rengeteg szabad improvizációval, virtuóz rögtönzésekkel.

A zenekart Nagy Ádám gitáros, Huszka Jenő díjas zeneszerző hívta életre két fiatal virtuóz jazzmuzsikussal, Fábry Adonisszal a dobok mögött és Siklai Istvánnal, aki basszusgitáron és nagybőgőn is kiválóan játszik. A formáció repertoárjában az örökzöld vokális és instrumentális dallamok, jazz standardek mellett főleg saját szerzemények szerepelnek, művészi improvizációkkal fűszerezve.

Belépő: 3000 Ft

Kedvezményes jegy I. kerületi lakosoknak: 2000 Ft

Előadás napján a helyszínen: 4000 Ft

AUGUSZTUS 13., SZERDA, 19.00

Sallai Laci koncertje

Sallai Laci a magyar alternatív zene egyik fáradhatatlan figurája. Frontembere és fő dalszerzője a Felső Tízezernek, emellett tagja a Galaxisoknak, a Platon Karataevnek, a Somersault Boynak és a Captain Average-nek is. Több mint 200 dalt írt egyedül vagy másokkal, valamint több mint 20 nagylemez készítésében vett részt az elmúlt másfél évtizedben, emellett oktat dalszerzést, zenés-irodalmi estet írt a Nyugatról, és zenei újságíróként is dolgozik. Új műsorában nemcsak legismertebb dalai közül válogat, hanem olyanokat is eljátszik, amelyek valamilyen okból egyelőre a fiókban maradtak, de talán nemsokára felbukkannak majd valamelyik zenekarában is.

Belépő: 3000 Ft

Kedvezményes jegy I. kerületi lakosoknak: 2000 Ft

Belépő a helyszínen: 4000 Ft

AUGUSZTUS 14., CSÜTÖRTÖK, 19.00

Ehető virágok előadássorozat

Nagyboldogasszony napja előestéjén a gyógynövényekről, a kert gyógyító erejéről beszélgetünk. Ellátogatunk virtuálisan gyógynövényes kertekbe, megismerünk néhány aktuális gyógynövényt. A kert sikerélményt hoz, ajándék a léleknek. Felelősségre és kitartásra ösztönöz, a földdel való tevékenység visszavisz az ősi elemhez. Aki kertészkedik, kezével érzi a föld rezdülését. Érinti, és tudja titkait. Halmos Monika fitoterapeuta vetített képes előadása gyógynövényes kóstolóval.

Belépő: 3500 Ft

AUGUSZTUS 15., PÉNTEK, 19.00

Pribojszki Mátyás Szájharmonika Klub

Pribojszki Mátyás szájharmonikás, énekes, dalszerző immár 15 éve, havi rendszerességgel működő klubjának, jó ideje a Virág Benedek Ház ad otthont. A kiváló hangulatú esteken, koncerteken minden alkalommal meghívott vendégek, valamint alkalmi közreműködők színesítik a programot igazi örömmel.

Esőnap: augusztus 24. vasárnap

Belépő: 2500 Ft

Kedvezményes jegy I. kerületi lakosoknak: 2000 Ft

AUGUSZTUS 21., CSÜTÖRTÖK, 20.30

Két lány az uccán

Márai 125 Kertmozi

Tóth Endre 1939, fekete-fehér magyar játékfilm, 1 óra 15 perc

A harmincas évek végének Budapestjén összetalálkozik két, különféle indíttatású vidéki lány. Az egyik gazdag földbirtokos család megesett, kitagadott gyereke, a másik ugyanabból a faluból egy árva parasztlány. A kitagadott Gyöngyi Budapesten elveteti gyermekét, majd egy női zenekar hegedűseként keres pénzt, hogy eltartsa magát. Az egyszerű, őszinte Vica egy építkezésen kezd dolgozni, de hamarosan meggyűlik a baja a főépítéssel, akibe ráadásul szerelmes lesz. A két lány életét összetalálkozásuk gyökeresen megváltoztatja. Egymást erősítve menekülnek az elzúllástól és megtalálják felemelkedésük útját, sőt, boldogságukat.

Belépő: 1500 Ft

Kedvezményes jegy I. kerületi lakosoknak: 1000 Ft

PROGRAMAJÁNLÓ

AUGUSZTUS 22., PÉNTEK, 19.00

Musica Historica Reneszánsz Táncház

A reneszánsz kor táncait a festményeken és irodalmi szövegeken túl gondos tánckönyvek őrzik: ezekből tanítottak a táncmesterek. A 15–17. században készített udvari koreográfiák (pl. Domenico, Caroso, Negri) mellett a közemberek táncait is megismerhetjük Thoniot Arbeau (1589) és John Playford (1651-től) kiadványai-ból. A táncházban könnyen megtanulható körtáncokból válogat a Musica Historica együttes és táncmestere, Szilágyi N. Zsuzsa.

Belépő: 1500 Ft,

Kedvezményes jegy I. kerületi lakosoknak: 1000 Ft

Musica Historica együttes

AUGUSZTUS 26., KEDD, 19.00

Misztrál koncert

Az 1997-ben alakult Kossuth- és Liszt Ferenc – díjjal kitüntetett Misztrál együttes a magyarországi zenei élet egyik népszerű formációja. Magyar és külföldi költők versei, valamint népdalfeldolgozások szerepelnek repertoárjukban.

A kimagasló vokális képességű, számos akusztikus hangszert megszólaltató együttes tagjai különböző zenei érdeklődésűek. Megzenésítéseik forrása a magyar népzenei hagyomány, amelyet gyakran ötvöznek a ma divatos világzenei irányzatokkal is. A sajátos Misztrál-hangzással rendelkező együttes klasszikus és kortárs költők verseit szólaltatják meg.

Várunk minden verset és zenét szerető ifjat kortól függetlenül.

Belépő: 3000 Ft

Kedvezményes jegy I. kerületi lakosoknak: 2500 Ft

AUGUSZTUS 27., SZERDA, 19.00

Kiss Tibi és az Aranyakkord

A Kiss Tibi és az Aranyakkord formációt Kiss Tibi (Quimby) és Vastag Gábor (A Kutya Vacsorája) hozta létre egy 2018-as ködös januári napon. Egymás mellett ültek gitárral a kezükben és rájöttek, hogy megalakultak. A Kiss Tibi és az Aranyakkord egy kísérleti műhely, dalkeltető, játéka a zenével és a szöveggel. Sajátságos pszichedelikus-akusztikus hangulat, Rock'n'Roll rezervátum, szellemidézés, hangzásvilágát éppúgy jellemzi az utcai poros romantika, mint az éteri csilingelések. A két jóbarát és kolléga tulajdonképpen már több, mint 10 éve ír közösen dalokat filmzenéhez, egyéb projektekhez, Vasti több Quimby lemez felett bábáskodott producerként is. Állandó vendégként csatlakozott a duóhoz Gábor Andor „UFO”, aki mágikus ütőhangszeres játékával színesíti a produkciót. Koncertjeik is ezt a szobazene hangulatot idézik meg, ahol a közönség közelebb kerülhet a dalok gyökeréhez. Saját számaik mellett improvizációk képében helyet kap a pillanat, életművük egyéb dalai és kedvenceik feldolgozása is. Az Aranyakkord eddigi fennállása alatt több hazai koncert mellett többször járt már Európában és a tengerentúlon is.

Belépő: 7000 Ft

Kedvezményes jegy I. kerületi lakosoknak: 6000 Ft

Belépő a helyszínen: 8500 Ft

AUGUSZTUS 28., CSÜTÖRTÖK, 19.00

Kvízre fel!

Téma: Harry Potter

Csípőből meg tudod mondani, melyik film áll az IMDB toplista legelején? Mindig lesed, milyen új filmek érkeznek a mozikba? Szeretsz egyedül vagy többedmagaddal egy hosszú nap után egy jó filmmel lazítani?

Ha a válasz bármelyik kérdésre igen, akkor várunk filmes kvízestünkre a Quizlanddel közös szervezésében!

Csapatlétszám: 2-5 fő

Belépő: 1000 Ft

A férőhelyek száma limitált!

AUGUSZTUS 29., PÉNTEK, 19.00

PINT BAND

Ír és kelta zenei est táncházzal

A Pint Band műsorát ír és kelta népdalok, valamint az ír trad szcéna kedvelt dallamai alkotják. A banda zenei világára olyan előadók hatottak, mint Christy Moore, a High Kings, Paul Brady és Andy Irvine. Emellett magyar költők verseinek megzenésítésével is foglalkoznak.

Kodak Adrienn és Czinege Ádám az Iredance Írtánc Iskola nemzetközi tapasztalatú, vb dobogós tanárai vezetik a táncházat.

Belépő: 1500 Ft

Kedvezményes jegy I. kerületi lakosoknak: 1000 Ft

Varga Amár László egyéni kiállítása

KIÁLLÍTÁS

Varga-Amár László egyéni kiállítása

Önarcképek egy életmű tükrében

A kiállítás apropója a művész születésnapja – egy ritka alkalom a visszatekintésre. Az AMÁR 70 azonban nem a kerek évfordulóról, sokkal inkább az idő múlásának nyomairól, az önreflexióról és az alkotói identitás változásairól szól. A tárlaton a művész saját magáról készült képeit láthatjuk – különböző korszakokból, különböző technikákkal, különböző anyagokból. Az önarcképek nem illusztrációk, hanem személyes lenyomatok: elvont formákban, rétegzett jelentésekben rögzítik azt, ami éppen volt, vagy éppen nincs.

A művek nem egy lineáris pályát rajzolnak ki, hanem szétartó ösvényeket, amelyek egyetlen pontban találkoznak: az alkotó személyében. A változó méretű és anyagú munkák között a látogató hol egy tárgy mögé pillanthat be, hol egy arcot keres egy gesztusban, hol egy tükörként működő felülettel találkozik.

A kiállítás címe – Sic transit gloria mundi – a múlandóságra emlékeztet, de a képek nem veszteségről, inkább a változás szükségszerűségéről beszélnek.

Kurátor: **Rozgonyi Lia**

A kiállítás szeptember 6-ig tekinthető meg.

Mária Magdolna-torony

JÚLIUS 31., CSÜTÖRTÖK 18.00

TUFTING 360° – WOOLCANO

A kiállítás a kortárs textilművészet különleges szeletét mutatja be nemzetközi együttműködésben. Az eseménysorozat a V. Nemzetközi Alternatív Textil Symposion keretében valósul meg, amelynek kiindulópontja egy intenzív művésztelepi munka volt a festői somogyi faluban, Kötcsén. Itt, a természet és az elmélyült alkotás közegében készültek el azok az egyedi munkák, amelyek kiállítási anyaggá formálódtak. A „hand tufting” technika az utóbbi években túlmutatott a hagyományos szőnyegkészítésen, és egyre inkább önálló kortárs művészeti médiumként jelenik meg.

Kurátorok: Máthé Andrea, Paczona Márta Éva

**1014 Budapest,
Kapisztrán tér 6.**

**Nyitvatartás:
9.00-21.00**

**A kiállítás
augusztus 20-ig
tekinthető meg.**

Jókai Anna Szalon

AUGUSZTUS 27., SZERDA, 10.30

Léleksimogató foglalkozás Rák Kati színművésznővel
A belépés ingyenes.

1011 Budapest, Iskola utca 28.

Nyitvatartás:

Az aktuális programokhoz
igazodóan.

AUGUSZTUS 28., CSÜTÖRTÖK, 18:00

PetersPlanet Könyvklub

Brazil kalandok

Augusztusban Brazíliába utazunk és a PetersPlanet Könyvklub történetében először egy non – fiction könyvet olvasunk közösen. A Trópusi menedék interjúkra, visszaemlékezésekre épülő oknyomozó elbeszélés és egy kevésbé ismert Brazíliát mutat meg nekünk.

A klub vezetője és moderátora: **Szűcs Péter** utazó, újságíró, író, a PetersPlanet.travel online utazási magazin és a Dharma című regény szerzője.

Belépőjegy: 2000 Ft

Belépőjegy a helyszínen: 2500 Ft

Kedvezményes jegy I. kerületi lakosoknak: 1000 Ft

Tér-Kép Galéria

KIÁLLÍTÁS

Örömfestészet

Szirtes János festményei magángyűjteményekből

„Amikor festek, az mindig örömből jön” vallja Szirtes János. Míg a Várfok Galéria nemrég, a művész 70. születésnapja alkalmából a műteremben frissen készült munkáit mutatta be, a mostani kiállításra több évtizeddel ezelőtti, azóta ritkán látott műveket kölcsönöztünk jeles magánkollekciókból. A válogatás a műfajilag kifejezetten sokoldalú alkotó festészetére összpontosít és egészen a rendszerváltás idején készült, nagy energiát sugárzó képekig nyúl vissza.

Kurátor: **Ébli Gábor** esztéta

A kiállítás szeptember 6-ig tekinthető meg.

**1016 Budapest,
Krisztina körút 83-85.**

**Nyitvatartás:
kedd-szombat: 14.00-18.00**

Vízivárosi Klub

FOGADÓÓRA LEENDŐ ÉS GYAKORLÓ GAZDIKNAK

Tanácsadás a felelős állattartásról, állatvédelemről

Házigazda: **Angyal Zsolt** kutyaviseelkedési szakértő és az Akela Kutyaiskola alapítója. Jelentkezés a személyes fogadóórára: dome.csilla@maraikult.hu

**Időpontok: aug. 11., szept. 15., okt. 13., nov. 10., dec. 8.
(minden alkalommal 18.00, 18.20 és 18.40)**

**1015 Budapest,
Batthyány utca 26.**

KULTÚR- FRÖCCS

A VIRÁG
BENEDEK
HÁZBAN

PEZSEGG VELÜNK EGÉSZ NYÁRON!

AUGUSZTUS

08.06.19:00

GYÉMÁNT BÁLINT TRIÓ

Belépő elővételben: 3000 Ft • I. kerületi lakosoknak: 2000 Ft
Helyszínen: 4000 Ft

**08.07.20:30 300.000 PENGŐ AZ UCCÁN
MÁRAI 125 KERTMOZI**

Belépő: 1500 Ft • I. kerületi lakosoknak: 1000 Ft

08.08.19:00 MÁSIK JÁNOS FEAT. ZSIVÁNYJAZZ

Belépő elővételben: 3000 Ft • I. kerületi lakosoknak: 2000 Ft
Helyszínen: 4000 Ft

08.13.19:00

SALLAI LACI KONCERTJE

Belépő elővételben: 3000 Ft • I. kerületi lakosoknak: 2000 Ft
Helyszínen: 4000 Ft

**08.14.19:00 KALANDOZÁS AZ EHEŐ VIRÁGOK
VILÁGÁBAN ELŐADÁSSOROZAT**

Belépő: 3500 Ft

**08.15.19:00 PRIBOJSZKI MÁTYÁS
SZÁJHARMONIKA KLUB**

Belépő: 2500 Ft • I. kerületi lakosoknak: 2000 Ft

BUDAVÁRI
ÖNKORMÁNYZAT

VIRÁG
BENEDEK
HÁZ

08.21.20:30

**KÉT LÁNY AZ UCCÁN
MÁRAI 125 KERTMOZI**

Belépő: 1500 Ft • I. kerületi lakosoknak: 1000 Ft

**08.22.19:00 MUSICA HISTORICA
RENEZÁNSZ TÁNC HÁZ**

Belépő: 1500 Ft • I. kerületi lakosoknak: 1000 Ft

08.26.19:00 MISZTRÁL KONCERT

Belépő: 3000 Ft • I. kerületi lakosoknak: 2500 Ft

08.27.19:00

KISS TIBI ÉS AZ ARANYAKKORD

Belépő elővételben: 7000 Ft • I. kerületi lakosoknak: 6000 Ft
Helyszínen: 8500 Ft

08.28.19:00 KVÍZRE FEL!

TÉMA: HARRY POTTER

Belépő: 1000 Ft

08.29.19:00

**PINT BAND KONCERT
ÍR TÁNC HÁZ**

Belépő: 1500 Ft • I. kerületi lakosoknak: 1000 Ft

BŐVEBB INFORMÁCIÓ: WWW.MARAIKULT.HU

A programváltoztatás jogát fenntartjuk!

BUDAVÁRI
ÖNKORMÁNYZAT

CZAKÓ
SPORT

2025. szeptember 13.
Kapunyitás: 16 órakor

Budavári Fesztivál

Új közösségi élmények az első kerületben

**Czakó utcai Sport-
és Szabadidőközpont**

Pély Barna Band

20 órától meglepetés nagykoncert

Bemutatkozik a **BUDAVÁR SÖRE**

**A belépés I. kerületi lakosok számára
ingyenes és vendégül látjuk őket
egy korsó Budavár Sörre!**

További információ:
www.marai kult.hu

A programváltoztatás jogát fenntartjuk!

Rendezvényeinken kép-és hangfelvétel készülhet,
melyet weboldalunkon és közösségimédia-felületeinken is felhasználhatunk!

***Gönczi Gábor és
a Smile Rock Circus***